

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

XXXVI. N. 25, (51)

ANTRADIENIS (Tuesday)

LIEPOS (JULY) 17 D., 1951 M.

SIX CENTS

Lietuviai išgelbėjo vokiečius

Visi vokiečių laikraščiai plačiai rašo, kad iš Lietuvos grįžta nemažas skaičius buvusių Karaliaučiaus gyventojų. Tik paskutiniuosius mėnesius išvyko iš Lietuvos apie 4.000 vokiečių. Jie jaučiasi, tartum būtų išgriebti iš mažos salos raudoname okeane. Ta sala jiems buvo Lietuva. Kai bolševikai, perėję Lietuvą, užėmė Prūsiją ir Karaliaučius, tai atnešė baisų badą ir šiltinę, kuri tūkstančius išguldė. Kas dar liko gyvas po baisių 1945 ir 1946 metų, stengėsi patekti į Lietuvą. Žmonės ėjo pėsti arba važiuo ant traukinių užkope.

Lietuvoje vokiečiai buvo ūkininkų priglobti ir pavalgydinti. Vasarą jiems padėdavo dirbti, o žiemą eidavo per žmones duonos ieškodami. Vėliau vokiečiai pradėta registruoti ir repatriuoti į Vokietiją. Atsisveikinimas su lietuviais buvo labai širdingas ir graudus. Vokiečiai pasakoja, kad lietuviai daug jų išgelbėjo nuo mirties.

LIETUVIAI NUGALEJO KINIJĄ

Sovietų spauda giriąsi, kad rusų krepšininkų komanda laimėjo rungtynes su kinais. Rungtynės įvyko Pekinge. Pasirodo, kad toje rusų komandoje žaidė patys geriausi lietuvių krepšininkai, kaip Butautas, Lagunavičius, Sabaitis ir Petkevičius. Jie kinus ir įveikė "rusų vardu".

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Kunigų Vienybės Seimas susirenka New Yorke liepos 18 d. Posėdžiai bus Hotel Statler (Keystone Room), prie 7 Ave. ir 32 gatvės. Posėdžių pradžia 10 valandą ryto. Darbotvarkėje — veikimo apyskaitos ir įvairūs aktualieji klausimai.

Įtariamai du auškti valdininkai

Washingtonas. — Valstybės departamentas atleido iš pareigų John Paton Davies ir Oliver Edmund Clubb. Abu jė ilgą laiką buvo Kinijoje, o paskui buvo pakviesti į valstybės departamentą. Davies buvo valstybės sekretoriaus Acheson patarėjas, o Clubb tvarkė Kinijos reikalus. Jie įtariamai buvę neistikimybėje. Senato komisija bandys tai išaiškinti.

KOMUNISTINIAI STREIKAI INDONEZIJOS

Jakarta. — Indonezijoje prasidėjo stipri streikų banga. Kaip pranešama, juos organizuoja komunistinė "Proletarų partija", kurios nariai turi atsakingas vietas darbo ministerijoje ir koalicinėje Soekimano vyriausybėje.

JAPONIJA GREIT SUSILAUKS TAIKOS

Washingtonas. — Yra paskelbtas tekstas sutarties, kuri numatoma pasirašyti su Japonija š. m. rugsėjo mėn. 4 d. San Francisco mieste. Taikos sąlygos Japonijai numatytos gana palankios. Japonijai duodama laisvė turėti tokią kariuomenę, kokią ji pajėgs išlaikyti. Pramonė taip pat nebus suvaržyta; galės kalti ir ginklus. Reparacijų niekam nemokės. Kai kurios Pacifiko valstybės, ypač Filipinai, kurie jaučiasi Japonijos nukriausti, galės pasinaudoti japonų fabrikais ir darbu: japonams duos žaliavą, o tie pagamins prekes. Japonija nustoja tikrai kelti kūrį salų, kaip Kurilų (dabar bolševikų rankose), Formozos, Karolinų, Marianų, Bonino, Marshalo, ir Riu-Kiu. Daugumą tų salų valdys JAV kaip Jungtinių Tautų igaliotinė.

Sutartį pasirašius, okupacinė kariuomenė per 90 dienų turės iš Japonijos išvykti. Tačiau Japonija galės kitoms valstybėms leisti savo teritorijoje turėti karines bazines. Tokią sutartį Japonija ir JAV pasirašys kartu su taikos sutartimi. Tai yra apsauga nuo Sovietų Rusijos invazijos.

Antroji tankų divizija keliasi į Vokietiją

Bremerhaveas. — Liepos 13 d. iš New Orleanso į Bremerhaveno uostą, Vokietijoje, atvyko 1100 vyrų pagarsėjusios Antrosios tankų divizijos, kuriai vadovauja gen. Williston Palmer. Praėjusio karo metu ji kovojo Maroke, dabar kelias į Vokietiją, kad "neleistų rusams žygiuoti į vakarus". Divizijoje yra 15000 vyrų.

Komunistus privertė nusileisti

Pasitarimai dėl karo paliaubų, kaip žinome, buvo pradėti liepos 10 Kaesong miestelyje, kuris yra už devynių mylių nuo amerikiečių fronto linijos. Komunistai taip pat dar nebuvo to miestelio užėmę, kai pasiūlė ten delegacijoms susitikti. Buvo manoma, kad ta vieta ir liks neutrali, niekieno neužimta, kaip derybos to reikalavo. Tačiau jau per pirmąjį posėdį pastebėta, kad miestelis yra raudonųjų rankose ir jų ginkluotosios pajėgos supa Jungtinių Tautų delegaciją. Aviacija dar pranešė, kad ir daugiau komunistų kariuomenės koncentruojama Kaesong apylinkėje, o jų sąryšio kontroliuoja visus kelius.

Kai liepos 12 vakariečių korespondentai drauge su delegacijos pagalbiniu personalu panorėjo nuvykti į derybų vietą, tai jie buvo pakeliami sulauktyti. Tada delegacijos pirmininkas admiras Turner Joy

pranešė komunistams, kad jis posėdžiui tol neatvyks, kol nebus laisvo kelio į Kaesong ir nebus įsileisti jo korespondentai. Šis jo pareiškimas komunistų buvo atmestas. Tai išaukė griežtą reakciją gen. Ridgway. Jis, liepos 13 griežtai pareikalavo iš komunistų arba pasitraukti nuo Kaesong bent už 5 mylių ir palikti laisvą kelią arba perkelti derybas kiton neutralion vieton. Kitą dieną komunistai pranešė, kad gen. Ridgway sąlygas priima. Taigi buvo privertti nusileisti.

Šis incidentas yra tuo reikšmingas, kad jis parodo, jog komunistai derėtis nori, bet nori taip pat parodyti saviešmės, kad taikos ieško "pragalingai" vakariečiai, kurie atneša derėtis į jų pozicijas ir prie ginkluotųjų sąryšių. Korespondentai buvo tik priedanga išaiškinti padėtį ir pri-

vesti komunistus tartis neutralioje juostoje.

Ar tolimesnės derybos bus sėkmingos, sunku pasakyti. Įtariama kelia du dalykai: komunistų koncentruojama kariuomenė visu pajončiu ir derybų delsimas. Jau praėjo visa savaitė, o dar nesutarta, apie ką bus tariamasi. Komunistai buvo paskelbę per radiją, kad jie siūlys abiem pusėms sustoti prie 38 paralelės ir grįžti į tokią padėtį, kaip buvo prieš Korejos karą. Vakariečiai savo nusistatymo dar nepranešė. Tikrai valstybės sekretorius Achesonas pareiškė korespondentams, kad 38 paralelė nepriimtina. Jei bus to griežtai laikomasi, derybos klius. Kai kas mano, kad raudonieji tikrai delsia ir rengiasi naujai ofenzyvai. Net toks Jungoslavijos Tito pareiškė, kad Kaesonge pradėti posėdžiai dėl taikos yra paprastas Stalino triukas.

Sekmadienį ir pirmadienį įvykę du pasitarimai lietuvių tautos zonos neutralizavimo klausimais. Pasitarimų vietoje dalyvavo jau ir korespondentai. Jis praneša apie labai šaltas nuotaikas. Admirolo Joy automobilis dar buvo komunistų ginkluotosios sąryšio su laikytas. Jis reikalavo, kad daugiau to nepasikartotų.

DARBO UNIŲS UŽ KAINŲ KONTROLĘ

Washingtonas. — Amerikos Darbo Federacijos (AFL) pirmininkas William Green, pareiškė Kongresui, kad darbininkai ir toliau reikalaus pakeisti atlyginimą, jei Kongresas nesiims priemonių nustatyti pastovias kainas. William Green pareiškimą parėmė ir CIO bei kitos unijos. Tuo tarpu Kongrese yra susidariusi grupė respublikonų ir demokratų, kurie nori kainų kilimo visai nevaržyti.

Wanda Wasilewska, lenkų rašytoja komunistė, padėjusi bolševikams savo tėvynę okupuoti, pateko į nemalonę. Sovietų spauda pikta puola jos veikalus, kurie yra per daug patriotiški ir buržuaziniai.

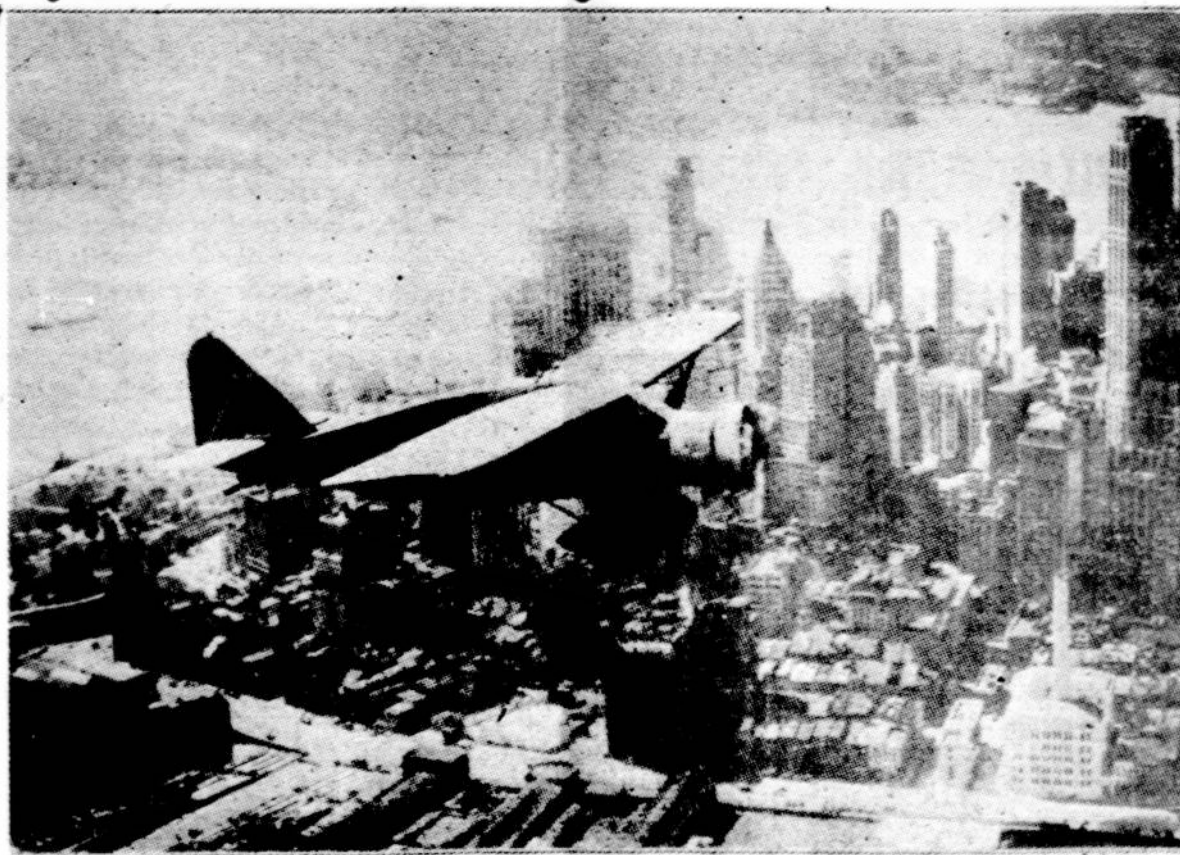
DIDELIS POTVYNIS KANSAS SRITY

Kansas City. — Kansas apylinkės yra užliejęs toks didelis potvynys, kokio žmonės nepamena nuo 1903 metų. Nepaprastai lietingas gegužis ir birželis išvedė iš vagos upes ir pragaužė pylimus. Vanduo didelėmis srovėmis pasiliejo laukais, keliais ir miestais 400 mylių ruože. Aptvindinti abu Kansas miestai (Kan. ir Mo.) ir daug gretimų miestelių. Kai kur vanduo pakilo iki 20 pėdų ir prasiveržė į antruosius

namų aukštus. Apsemtos įmonės, fabrikai ir gyvulių skerdyklos. Nuo elektros vielų susijungimo kilo gaisrai, kurie apėmė 11 naftos sandėlių su 800.000 galionų žibalo. Daugiau kaip pusė milijono žmonių yra vandens atkirsti, o 75.000 evakuoti ir palikę be pastogės.

Missouri ir Kansas valstybėse paskelbta pavojus padėtis. Sudartys gelbėjimo komandos kariuomenės ir civilinių žmonių. Pagalba teikiama iš Los Angeles, New Yorko, Detroito, Chicago. Per potvynio sritį yra nutrūkęs susisiekiimas geelžinkeliais ir autobusais. Žmonės gelbėjami laiveliais ir helikopteriais. Iš valstybės fondų paskirta 15 milijonų dolerių pagalba teikti, bet nuostolių bus daugiau kaip už 500.000 milijonų. Ligi šiol 17 žmonių yra žuvusių. Tas skaičius dar gali padidėti. Potvynis pamažu jau slūgsta, bet jis sudaro pavojų apylinkėms prie Missouri upės, kuria teka didelės masės vandens ir purkšniavo.

Pennsylvanijos veteranai siūlo iškelti į kūrį nors Pacifiko salą visus tuos, kuriems patinka komunistinis gyvenimas, o nepatinka JAV demokratinė santvarka.

LITHUANICA VIRŠUM NEW YORKO
(iš P. Jurgėlos knygos)

DARIUS IR GIRĖNAS

PALŪŽĖ SPARNAI

18 metų mus skiria nuo tos dienos, kai visi lietuviai nulenė savo drąsiesiems vyrams — DARIUS IR GIRĖNAS. Jie skrido iš New Yorko, Lietuvai aukodami savo žygių nešdami jai garbę. Skrido kaip sakalėliai tais laikais, kada Atlantas buvo sunkiai nugalimas. Tik keletas lakūnų buvo jį perskridę. Darius ir Girėnas savo žygiu norėjo įsijungti į tas Atlanto nugaltų eiles ir ten įrašyti Lietuvos vardą. Šis įrašas simbolizuoja, kad naujuose civilizacijos laimėjimuose jau pasirodė ir lietuvių tauta, atnešdama savo dalį. Rūstusis Atlantas buvo jiems taikus ir neapgavo Lietuvos sparnų, bet ten, arti Lietuvos palaukių, jie atmušė sparnelius ir tauta ir Lietuvai aukotume sausą eglę. Savo žygio viršūnėje, prie pat tėvynės, kuriai nešė visos Amerikos lietuvių pasveikinimus, jie — margi sakalėliai — suglaudė sparnelius. Ir jų tragiška mirtis atnešė tėvynei garbę ir juos paties istorijon.

Kai mūsų mintys dabar skrenda Lietuvon, kenčiančion tėvynėn, jų žygis dar giliau simbolizuoja mus, gyvenančius Amerikoje. Čia rengtis ir statyti naują Lietuvą — mūsų tautos prisikėlimą, viską jam atiduoti ir paskui veržtis į tenai, į Lietuvą, veržtis net ir tokiu atveju, jei reiktų sparnelius atmušti į sausą eglę. Šių didvyrių žygis simbolizuoja, kad mes visada būtume vieningi, visada viena tauta ir Lietuvai aukotume visa.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Fred Vinson, vyriausias JAV teisėjas, kaip kalbama, prezidento Trumano numatomas demokratų kandidatu į prezidentus, jei pats nekandidatuotų.
- Vlikas yra paruošęs išsamų memorandumą apie Lietuvoje vykdomą genocidą, kuris bus įteiktas Jungtinių Tautų atstovams bei demokratinių valstybių vyriausybėms.
- JAV ir Saudi Arabija pasirašė penkerių metų sutartį, pagal kurią JAV galės steigti Arabijoje karines bazines.
- JAV aviacijos bazė Maroke, šiaurės Afrikoje, jau pradėjo veikti. Šiomis dienomis į Nouaceur bazę atskrido 19 oro tvirtovių ir 6 sprausminiai lėktuvai.
- Valstybės departamentas pareikalavo iš Vengrijos komunistinės vyriausybės, kad iš Vasingtono atsiimtų du savo tarnautojus, nes du amerikiečiai ištremiami iš Budapešto.
- Admirolas Sherman, vyriausiojo kariuomenės štabo narys, išvyko į Europą ir Ispaniją. Ispanijoje jam pavesta tartis su gen. Franco dėl karinės sutarties.
- Anglija pasiuntė karo laivus į Raudonąją jūrą ir Suezio kanalą dėl to, kad egiptiečiai pradėjo kliudyti kanalą susisiekiama.
- Teherane, Persijoje, sukeltos komunistų demonstracijos, kai čia atvyko prez. Trumano pasiuntinys Averell Harriman. Devyni žmonės užmušti ir 100 sužeista. Demonstrantai buvo sklaidomi tankų.
- Bolševikų karinė policija Rytų Vokietijoje iš 83.000 vyrų padidinama iki pusantro šimto tūkstančių.
- Dr. S. Bačkis pirmininkavo lietuviams ir baltams Paryžiuje įvykusiame tarptautinio komiteto krikščioniškai civilizacijai ginti posėdyje.
- Sovietų spauda stipriai užsipuola kai kuriuos ukrainiečių veikėjus komunistus, kurie skelbiami nukrypime nuo Stalino linijos. Labai aštriai puolamas ukrainiečių poetas Sosiuri. Jis lyginamas su baltagvardiečių vadu Petliūra ir partizanų vadu Bandūra. Laukiama didelio valymo.

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

PER JALTĄ Į KOREJĄ. AR BUS ATGAL?

- Rooseveltas pats norėjo atitaisyti klaidą
- Stalinas ir Churchillis nuramino, o Roosevelt mirė
- Sovietai užėmė Japonijos vietą Azijoje

Derybos dėl karo pabaigos Korejoje jau prasidėjo. Tad jei jos netikėtai nenutrūks, reikia tikėtis, bus prieita ir prie pastovios taikos derybų. Kokia bus ta taika? Ne svarbu, kas su kuo formaliai ten kalbės ar derės. Aišku, kad visus reikalus ten nulems Amerika, Anglija ir Sovietai. Tai yra tie patys, kurie darė sprendimus Tenerane ir Jaltos ir Potsdame. Tada jie labai "gerai" susitarė. Vėliau pradėjo kariuoti Korejoje. Dabar štai vėl nori susitarti ir baigti karą. Kodėl taip? Kur čia yra, kaip sakoma, "šuva pakastas"?

Gerokai prieš pirmąjį pasaulinį karą dėl viešpatavimo Azijoje rimtai varžėsi tik dvi valstybės: Rusijos caras ir Anglijos karalius. Japonija tada buvo dar kūdikystės stadijoje. Amerika daugiausia įdomavosi bizniu Azijoje. Kariškų pavojaus jai ten nebuvo. Trumpą nuotauką drumstė vokiečių kaizeriai. Jie pradėjo spausintis į Pacifiko vandenyno salas. Bet tikro pavojaus dar gerai nesimatė ir iš vokiečių pusės.

Padėtis gerokai pasikeitė, kada Japonija pradėjo subręsti ir per daug stiprėti. Japonai sumušė rusus. Po pirmojo karo gavo daug salų Pacifike. Kai griuvo carai Rusijoje, tai jau svarbiausi varžovai Azijoje pasidarė anglai ir japonai. Pirmutinis varžymosi objektas buvo Kinija. Tokia padėtis Amerikai pradėjo "nebe patikti". Mat, Anglijos silpnėjimas, ar tai Azijoje ar Europoje silpnina ir Amerikos gynybos padėtį. Japonija, visa tai žinodama, nedrįso per daug skubėti. Laukė tinkamos progos. Ta proga atėjo, kai Hitleris pradėjo kurti "Naują Europą". Anglijai ir daugeliui kitų valstybių grėsė mirtinas pavojus. Nebebuvo nei laiko nei jėgų rūpintis Azija. Tada Japonija pradėjo kurti "Naują Aziją". Panašiai, kaip Hitleris Europoje. Ir iš pradžių labai sekėsi. Dėlto Amerika ir Anglija norėjo nugalėti Japoniją ne mažiau kaip Hitlerį.

Dabar Amerika ir Anglija pasikvietė į talką prieš Japoniją ir Sovietų Rusiją. Norėjo karą galimai greičiau baigti ir kuo mažiau savo kraujo pralieti. Kvietė Sovietus ir siūlė jiems visokių gerų dalykų, gi Sovietai dėsė, dėjos, it Azija ir Japonija jiems nerūpi. Tuo būdu Sovietai gavo pažadus, kurie juos įgėnė užimti stipresnes pozicijas Azijoje. Sovietai faktiškai užėmė Azijoje Japonijos vietą, tik dar platesnę. Kinija jau Sovietų rankose. Vėliau ar anksčiau ir Anglijos kolonijoms ten pasidrytų karšta. Aišku, Amerikai tokia padėtis nebegali "patikti". Juo labiau, kad tie patys Sovietai (vietoje Hitlerio) gerokai "kaitina" Angliją Europoje.

Jau yra patikimai žinoma, kad Rooseveltas prieš mirtį galvojo, kad Sovietai pertoli įleisti į Aziją. Siuntė savo atstovą mėginti atitaisyti klaidas. Stalinas tą atstovą suramino. Taip pat ir Churchillis. Apie tą laiką mirė Rooseveltas. Taip ir paliko. Dabar padėtis truputį panaši į aną padėtį.

Karas Korejoje visiems jau atsibodo. Vakarai jį nori kuogreičiausia baigti. Tai gi sunku manyti, kad per būsiančias taikos derybas būtų atitaisytos Jaltos "klaidos". Prisibijoma, kad jos nebūtų padidintos. O jei taip būtų, tai nereikėjo visai ir pradėti kariuoti.

Korėjos frontas laikinai yra stabilizavęsis. Sąjungininkai yra užėmę patogias gynybos pozicijas ir šiaurę nuo 38 parallelės. Komunistai derybose reikalauja iš jų pasitraukti.

Korėjų kraujas dar tebesilieja

INFLIACIJOS TENDENCIJA ŠVEDIJOJE

K. RAUKLAUKIS

Švedų kronai vis menkėjant, kainoms kasdien kylant, žodžiu, pakrikus kainų ir finansų politikai, imama nuogąstauti visuose visuomenės sluoksniuose. Švedų opozicinės partijos (dešinieji, liberalai ir ūkininkai), norėdamos laiku suvaldyti artėjantį infliacijos siaubą ir sureguliuoti finansų politiką, nutarė sukviekti visas tuo suinteresuotas organizacijas rimtai konferencijai. Tarp kitko buvo kreiptasi ir į dvi didžiąsias profesines organizacijas LO (Landsorganisation — Profesinės Sąjungos) ir TCO (Tjänstemannens Centralorganisation — Tarnautojų Centrinė Sąjunga), ir kas keisčiausia, kad LO atsisakė tuose pasitarimuose dalyvauti, motyvuodama, kad jų, nuomone, "tokia konferencija nepasitarnaus infliacijos tendencijoms suvaldyti arba sudaryti sąlygas normaliai kainų ir finansų politikai, nes, kaip jau žinoma, pasitarimai jau vyksta tarp sąjungų sekretoriato ir vyriausybės. Pasitarimai dar nebaigti, nei vyriausybė, nei profesinės organizacijos savo nuomonių dar nepareikšė. Todėl sekretoriatas, tokioms sąlygoms esant, neranda reikalo dalyvauti Tarnautojų konferencijoje ekonominei politikai diskutuoti". Šis LO atsisakymas dalyvauti opozicijos konferencijoje sukėlė baisų kartėlį visoje opozicijoje spaudoje. LO vadinama supolitinta organizacija, kuri nedrįsta imtis kitos linijos, kaip socialdemokratų.

Dešiniųjų partijos lyderis Hjalmarson apgalvestauja toki LO bendradarbiavimo bazę infliacijai suvaldyti. "Ar tati nedrįsinti LO narių. Nenoriu tuo tikėti. Sekretoriato nariai pasiėgė kaip siaurų socialdemokratų partijos interesų atstovai, o ne kaip atstovai profesinio sąjūdžio, kuriam priklauso įvairių nusistatymų piliečiai. Tikrai, ne tokioje dviasioje mes galime spręsti o-pias ekonomines problemas". Liberalų partijos vadui prof. prof. Ohlin taip pat nesuprantama, kad profesinė organizacija negalėtų kartu tartis ir su vyriausybe ir su opozicija. "Kai vyriausybė pageidauja iš opozicijos patiekti alternatyvą, tai savaime aišku, kad opozicijai, kaip ir vyriausybei, reikia sueti ir kontaktų su organizacijomis ir gauti žinių, kaip jų problemos šiuo momentu susiklostė... Sunku susilaikyti nepareikškus, politinių interesus stato aukščiau, negu grynai profesinius".

Toje opozicijos ruošiamoje konferencijoje sutiko dalyvauti Darbdavių Sąjunga, Pramonininkų Sąjunga ir Tarnautojų Centrinė Sąjunga. Tirpizo emigracinė stovykla prie Bremeno - Groepelingen birželio 30 d. buvo uždaryta. Visi emigrantai ir stovyklos administracija persikėlė į naują stovyklą — Bremen Lesum. Ją pastatė vokiečiai savo ir IRO pinigais. Kai pasibaigs emigracija, ji tarnaus saivsiems pabėgėliams ir darbininkams. Stovyklas statė skubiai, dirbdami dieną ir naktį. Iš jos emigruoja DP ir vokiečiai ir visus pasaulio kraštus, daugiausia į Kanadą, Ameriką ir Australiją. Stovyklą tvarko nuosirdus norvegais. Gaila, kad ir šią naują stovyklą suspėjo užvaldyti len-

KINIJAI GRESIA BADAS

Hongkongas. — Kun. Robert Kennely, Maryknoll ordino vienuolis misionierius, kilęs iš Norwalk, Conn., buvo 14 savaičių išlaikytas raudonųjų kinų arešte. Paleistas ir atvykęs į Hongkongą, jis pareiškė, kad Kinijai gresia badas, jei Korejoje nebus sustabdytas karas. Taip jam kalbėjo patys komunistų pareigūnai, su kuriais jis susidurdavo kalėjime.

Šis faktas nurodo vieną priežastį, dėl ko Maskva panorėjo "taikos" Korėjoje.

ISVYKO PAS "TETUŠI"

Kai prasidėjo derybos dėl taikos pabaigos Korėjoje, tai Sovietų Sąjungos vieta Jung. Tautose liko tuščia. Pas "tetušį" į Maskvą išvyko ne tik tiktai Jokubas Malikas, bolševikų vyriausias bosas Jungtinės Tautos, bet ir generalinio sekretoriaus Trygve Lie padėjėjas Zinčenko. Iš Jungtinių Tautų tarnautojų bolševikų jis turi pačią aukščiausią vietą. Abu jie išvyko "atostogų", kai būtų reikalingi pasitarimams.

Komunistinė "Laisvė" rašo, kad Jobūbas Malikas labai sunkiai dirbo ir atostogų užsiėmė. Girdi, jo kalba dar su teikė ir pagrindą taikos deryboms. Idomu, kodėl jis tos kalbos nepasakė pernai, kai trūkdė Jungtinių Tautų posėdžius? Geriau jis būtų tada paatostogavęs. Geriau, kad dartinės jo atostogos Maskvoje ir ne sibaigytų. Kam grįžti į keikiamą kapitalistinį pasaulį ir ištaigingus New Yorko apartamentus? Geriau į kokį nors kolchozą...

Suėmė popiežiaus atstovą

Hongkongas. — Nankine, raudonoje Kinijoje, buvo likęs tik vienas iš daugelio užsienio diplomatų — tai popiežiaus nuncijus arkivysk. Antonius Riberi. Kinijoje jis yra nuo 1946 metų. Š. m. birželio 26 d. jis buvo uždarytas namų arešte. Prie jo nieko neprileido net iš artimiausių jo tarnų.

Suimtas, kaip spėjama, dėl to, kad rėmė katalikus, kurių priešinėmis komunistiniam režimui vis didėja.

Pro čia mus veža... lenkai

Tarp emigrantų susidarė daug lenkų. Kas yra lenkas arba moka lenkiškai kalbėti, tas turi pirmenybę. Tarnautojai pirmą kiekvieną emigrantą užkalbina lenkiškai, o tik vėliau vokiškai arba angliškai.

Stovyklos administracija taip pat uždraudė emigrantams įsivežti maistą. Leidžiama turėti tik vaisių, kuriuos reikia pirkti stovyklos kantinose. Žinoma, ir čia bizieriai išnaudoja emigrantus, kurie neturi pinigų, čia vaisiai ir visos kitos prekės yra žymiai brangesnės, negu už stovyklos ribų.

Paskutiniu laiku iš parengtų transportų dažnai sulaiko nemažą žmonių, nes jų plaučių nuotraukos kažkur dinga. Bremene jie turi laukti, kol padarys naujas nuotraukas. Idomu, kur dingsta tos plaučių nuotraukos, kurios buvo padarytos Resettlement Centruose?

pritaikyti kovai prieš vėžio ligą. Ateinančių metų pradžioje būsimai paskelbta tokia staigmena, kad ji sukrėsianti visą pasaulį.

Iš laikraščių duodamų pranešimų ir žinių skiriamas vienos bei komentaru, galima spręsti, kad laboratorijos tikrai yra statomos ir atomo tyrimų srityje dirbama, bet ar tyrimų išdavos yra tokios didelės, kaip kai kurie pranešimai sako, kol kas sunku būtų pasakyti.

CARO TURTO LIKIMAS

Paskutinio Rusijos caro brangenbių vertė siekė keletą milijonų aukso rublių. Tai buvo auksiniai pinigai, sidabriniai indai, meno kūriniai, briliantai ir įvairūs papuošalai, kurie priklausė caro šeimai. Kilus revoliucijai, baronas Peter van Vrangel visas tas brangenbes supakavo į 400 dėžių ir, kad nepatektų raudoniesiems, išvežė į pietų Rusiją. Dalį turto baronas Vrangel tuojau išmainė į ginklus. Jie buvo reikalingi kovai su bolševikais. Bolševikams laimėjus, Vrangel su likusiomis brangenbėmis išbėgo į Turkiją, o iš čia į Belgradą. Brangenbės rusų emigrantų buvo saugojamos dar 30 metų. Dalį brangenbių emigrantai pardavė ir už gautus pinigus šelpdavo į vargą patekusius tautiečius.

1944 metais vokiečių kariuomenė konfiskavo likusias brangenbes. Iš 400 dėžių buvo likę vos 40. Susitvėrus Vlasovo armijai, tuos turto vokiečiai perdavė generolo Vlasovo žiniai. Jis juos pergabeno į Bavariją. Pakelyje iš 40 dėžių beliko tik 20. Po Vokietijos kapituliacijos brangenbės pateko Amerikos okupacinei kariuomenei.

1946 metais Amerikos kariuomenė valdžia brangenbių liekanas perdavė Dr. Jurjev, kuris tuomet vadovavo rusų emigrantų centraliniam komitetui. 1949 m. Jurjev emigrovo į Ameriką. Jo įpėdiniu liko Petras von Glasenapp, buvęs carų laikų generolas ir antrame pasauliniame kare priklausęs Vlasovo armijai. Likusias dar caro brangenbes jis paslėpė savo viloje prie Muencheno. Neilgai trukus, rusų emigrantų tarpe prasidėjo organizaciniai ir ideologiniai nesutikimai. Jie privėdė net prie kruvinių susidūrimų. Kaip viena taip ir antra pusė laikė save tikrąja savininke likusių caro turto, brangenbių. Viena naktį į vilą, kurioje buvo paslėptos brangenybės, įsiveržė ginkluoti plėšikai. Sargas Sergejus, senas kazokas, stojo prieš įsilaikikus kovon. Jam į pagalbą atėjo namų prižiūrėtojas Semenov, kurį vieną išsilaužėlį nušovė. Kitas pabėgo.

Vėliau rusų emigrantų komitetas gavo žinių, kad sovietų štabas Vokietijoje, Karlsruhe, susirūpino caro brangenbių likimu ir žada imtis priemonių pergabenti į Maskvą. Rusų emigrantų komitetas Muenchene taip pat susirūpino brangenbėmis ir nutarė pagaliau padaryti visoms liekanoms galą. Buvo suartata brangenbių liekanas parduoti ir už gautus pinigus įsteigti antikomunistinį fondą. Vieną dieną visos brangenybės buvo parduotos už 40.000 markių (maždaug 10.000 dolerių). Atskaičius įvairius išlaidas, sumokėjus skolas, liko 31.911 markių, kurios ir buvo įneštos į rusų patriotų fondą kovai prieš komunizmą.

Dabar rusų emigrantai pradėjo naują kovos fazę prieš bolševizmą, įsteigdami laikraštį "Nabet", kuris leidžiamas trimis kalbomis. Jau kiek anksčiau išėjo "Nabat" rusų kalba, vėliau atskirai laida anglų kalba ir dabar vienas numeris išėjo vokiečių kalba. Redaktorius Vsevolod Kudinov. Laikraštis yra leidžiamas Muenchene. Turi 20.000 egz. tiražo.

KVIECIAME UŽSISAKYTI plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį

"DARBININKA"

Išėina du kartus savaitėje
"DARBININKAS" turia aplink save daug bendradarbių ir yra geriausiai informuotas lietuvių laikraštis.
Metams kaina \$5.00
Brooklyne \$5.00
Pusmečiui \$3.00
Užsienyje \$5.50

Susipažinimui siunčiam nemokamai.

Užsakyti galima sekančiu adresu:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Avenue Brooklyn 21, N. Y. 366 Broadway So. Boston 27, Mass.
Glenmore 5-7068 SO 8-2680

Skaitykite ir remkite lietuvišką knygą

Saraše pažymėtos knygos labai atpigintos

METRATIS, išleistas Tėvų Pranciškonų šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualiausias lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama — \$1.00.
KUR BAKUŽE SAMANOTA, Ant. Valčiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išeido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00.
POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išeido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00.
VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apsaka. LDS leidinys. 576 psl. — \$1.00.
VAI LEKITE DAINOS. Paruošė Kun. J. Dabrila. Išeido Kun. P. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina — \$1.00.
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina — \$1.00.
ANGLISKAI - LIETUVISKAS ŽODYNAS. Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00.
SV. P. MARLOS APSIREISKIMAI LIURDE. Vysk. P. Būčys. Gausiai paveiksluota, kietas viršelias virš 500 psl. Kainavo \$5.00, parduodama — \$1.00.
NAUJAS TESTAMENTAS. Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išeido Kun. Pr. Juras. Kaina — \$2.00. Audeklo apdarais — \$3.00.
SVENTŲJŲ GYVENIMAI. Išeido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metu dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įrista kietas viršelias. 936 psl. Kaina — \$2.00.
KRISTAUS SEKIMAS. Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. Išeido Kun. Pr. Juras, 424 psl. Kaina — \$2.00.
SV. PRANCIŠKUS ASYZIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išeido T.T. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam norinčiam susipažinti su Sv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina — 50c.
Norintieji šias knygas įsigyti, prašomi rašyti šiais adresais:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

FRANCISCAN FATHERS Kennebunk Port, Maine

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PRIMAMI SPAUSDINTI:

- Žurnalai
- Laikraščiai
- Knygos
- Jubilėjiniai leidiniai
- Parengimų programos
- Plakatai
- Bilietai
- Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI

SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL 5-7068

AR

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOU 8-2680

PERONAS KĄ NORS TURI AR GIRIASI?

Argentinos prezidentas gen. J. D. Peron š. m. vasario 16 d. paskelbė, kad šiame krašte atomo tyrimo srityje yra pasiekta naujų išdavy. Tų išradimų autorius esąs austras prof. dr. Ronald Richter. Kitų kraštų atomo specialistai žinla sutiko abejingai. Daugele nuomonė buvo, kad tai yra tik Argentinos manevras gauti daugiau įtakos Amerikos valstybių užsienio reikalų ministerių konferencijai, kuri įvyko kovo 26 d. Washington. Po to ta žinia vėl buvo aptilusi.

Birželio 25 ir 26 d. Buenos Aires laikraščiai vėl buvo pilni sensacingų pranešimų apie tolimesnius darbus bei pa-

siektus rezultatus. Į Huemul salą prie San Carlos de Bariloche, kuri yra į Pietus nuo Buenos Aires apie 1.800 km, buvo pakviesti laikraščių ir žinių agentūrų atstovai (tarp jų vienas užsieniečių — Kūbos dienraščio "El Mundo" atstovas), kuriems buvo aprodyti statomų laboratorijų darbai, o pats Dr. R. Richter papasakojo apie savo pasiektus laimėjimus. Prie tyrimų dirba trys užsieniečiai, o kiti argentiniečiai. Jie dirba, aiškino Dr. R. Richter, ne karo, bet taikos reikalams. Pasiekti rezultatai greitu laiku būsią pritaikyti aluminijaus, plieno ir kitų metalų apdirbimui. Už dviejų mėnesių atominiai izotopai bus

Darbininkas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915, at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

Reentry at Brooklyn, N. Y. approved on May 25, 1951

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Brooklyn, N. Y. \$5.50	Brooklyn, N. Y. \$5.50
Half year \$3.00	Pusei metų \$3.00
Foreign \$5.50	Užsienyje \$5.50

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLenmore 5-7068

KAD ŽODIS BŪTŲ GERAS

Žmogaus gyvenimo keliai tiesiasi žeme, bet nuveda anapus žemės. Vieni tam tiki, kiti nenori tikėti. Nėra ir lengva tikėti tam, ko negalima pačiuoti. Tačiau žmonės tiki labai daug dalykų, ką kiti pasako. Nelabai nori tikėti tik tam, ką Dievas sako, nes ką Jis taria, reikalauja, kad būtų vykdoma. O kai reikia vykdyti, pasirodo, kad reikia šį tą savo gyvenime taisyti. Čia ir prasiskleidžia pati pagrindinė netikėjimo priežastis. Žmonės dažniausia netiki tik dėlto, kad jie tiki tik šios žemės gyvenimu ir pačiu savimi. Čia jiems atrodo yra pradžia ir galas. Tuo tarpu Kristus yra aiškiai pasakęs „Aš esu pradžia ir galas.“ Iš Dievo rankų visi išeina ir pas Jį ateisime. Jis tars ir paskutinį žodį. Kad tas žodis mums būtų tikrai geras, paliko ir Save apytį, ir Savo Mokslo, ir Savo Kunigus. „Jų klausysitė“...

Kunigo gyvenimas ir darbas iš tikrųjų yra nelengvas. Jis parenkamas iš žemės ir iš žmonių, bet turi atstovauti ne žemei ir paklusti ne žmogui. Jo pareigos jį pastato tarp žemės ir dangaus. Tai sunkios pareigos. Vieni nori, kad jis ir būtų lyg iš dangaus, o jis yra žmogus. Iki norėtų jį laikyti tik prie žemės, palenkti savo reikalui, kai kunigo pareiga kitus lenkti Dievo reikalui. Kai jis tą pasako, tai nekarta išgirsta pastabą: „Būki bažnyčioje, ten mes tave rasime, kai reikės.“

O kunigui reikia ir įsakyta ieškoti žmonių Dievui. Taip jis eina į visuomenę, ir į viešą veikimą. Bet čia kai kieno nėra mėgiamas ir kai neturikoprikišti, tai meta jam kaltinimą, kad yra dvasiškis. Tuo būdu mano, kad yra suniekinę ir visą jo darbą bei pastangas. Taip buvo ir taip bus. „Jie jus užmušinė akmenimis.“ O kai akmenis nenugriebs, tai mes pikta žodį, nepagrįstą kaltinimą ir šmeižtą. Visa tai daroma dėl to, kad per kunigą pataikytų tikėjimui.

Kas netiki arba nori tikėti taip, kaip jam geriau atrodo, tas nemato ir didelio lietuvių kunigų atlikto darbo savo kraštau ir tautai. Jie vis atitrūksta, ką nors prikišti. apskiriems kunigams pasitaiko ir teisingų priekaištų, bet jie neužtemdo viso šviesaus ir didelio kunigų darbo. Be jo Amerikos lietuvių gyvenimas būtų nuėjęs visai kitu keliu. Apie lietuvių Amerikoje šiandien jau nekalbėtume. Be paraiščių ir katalikiškų draugijų ji nebūtų nė tiek išsilaikiusi, kaip dabai išsilaikiusi. Gal kam ir nemaloni tiesa, bet ji nepaneigiamą. Pakanka tik prisiminti, kur yra nuvesti ir vedami visi tie, kuriuos sutelkė ateistinės idėjos ir supgrupavo apie Stalino liniją.

Kunigų Vienybės Seimui susirenkant į metinį posėdį, mes nuoširdžiai linkim kuogeriausios pasekmės ir tikime, kad daugumai opių klausimų bus rastas geras žodis.

KALNUOSE

IEŠKOME LIETUVIŲ

Su Balfo įgaliotiniu pas lietuvių tremtinius Schwarzvaldo kalnuose

BALF Įgaliotinis Prancūzų Zonai pasikvietė mane nepaprastu zonon: pasiekti 10-ties dienų kelionę po visą prancūzų zoną, pradedant Konstancijos miestu, prisiglaudus prie Bodeno ežero, ir baigiant Koblenzu ant Reino krantų. Kelionės tikslas aplankyti kiekvieną lietuvių šeimą, susipažinti su jais, surinkti tikslus davinčius apie jų ekonominę ir kultūrinę padėtį, jau nekalbant apie pagalbą emigracijai. Turint galvoj, kad visoj zonoje tėra viena stovykla, ir ta pati emigruojantiems, o visi kiti tremtiniai išbarstyti po miestelius ir kaimus, per šimtus kilometrų vieni nuo kito, — šitas planas atrodė truputį fantastiškas. Tačiau Balf įstaigose buvo toks įkarštis ir užsidegimas žūt būt surašinėjimą įvykdyti, kad šitas įkarštis sutirpė visus mūsų abejotimus. Antra vertus, pats vidurvasaris, kai saulė žemė ritinėja, kai vyšnios pačiam įnokime... Ėmiau ir sutikau šiam darbu tiktinti.

Birželių 10 d. apsiginklavę jeep'u, benzino atsargom, anketų lapais, prisidėję kišenes saldinių vaikams, o cigarečių suaugusiems, pasileidom į kelionę. Pradėjom nuo vietovių apie Bodeno ežerą, o vakare jau pasiekėm didesnę lietuvių koloniją Biberache. Ten vokiečių prieglaudose sutelkti daugiausia seneliai ir ligoniai. Patalpos švarutės, langai šviesūs ir dideli, tik vakarieni, kurių ir mums teko paragauti, buvo tikrai skurdi. Seneliai gali beveik visi emigruoti, jei tik atsiranda giminų ar geradarių, garantuojančių už juos 1000 dolerių. Bet štai čia mes pirmą kartą buvom nustebinti: — Ką aš ponuliai važiuosiu, — sako senutė. —

Daugelio nustebimui šiemet per rinkimus į Niedersachsen'o landtagą (parlamentą) naujoji partija — Sozialistische Reichs-Partei (Socialistinė Reicho Partija) surinko 366-790 balsų ir laimėjo 16 vietų. Anglų žurnalistas rimtai žiūri į šį reiškinį ir, pav., Robert Kee savo straipsnyje „Are the Nazis Coming Back?“ (žurn. „Picture Post“) (š. m. VI. 16 d. Nr. 11) baigia žodžiais: „Mums gresia pavojus ne tik pralaimėti šaltąjį karą, bet taip pat ir 1939-45 metų karą.“ Jo manymu, pavojus glūdi ne šitame SRP laimėjime, bet fakte, jog daug vokiečių galvoja, kad per 6 metus nuo karo pabaigos alijantai ir Bonno vyriausybė nieko kito vokiečių neišmoks, kaip tik to, ką Goebbels skelbė, būtent, kad bolševikas yra pavojingas.

SRP „vidaus kabineta“ sudaro keturi vyrai:

1. Dr. Fritz Doris, 40 metų, nuo 1929 lig 1945 m. buvo nacių partijos narys. Po karo jis kurį laiką rėmė krikšč. demokratų, vėliau vokiečių dešiniųjų partiją, įkurtą grafo von Westarp'o. Jis yra jausingas ir ambicingas, netekęs parlamentarin. imuneteto už tai, kad smarkiai užatakavo Bavarijos teisingumo ministerį, kam jis buvo liudininku Nuernberg'o byloje. Doris yra formalus SRP vadovas kartu su generolu Otto Ernst Remer.

2. O. E. Remer, 38 metų, generolu tapo 1944 m. Jis, tuomet būdamas tik majoro laipsnyje, likvidavo liepos m. samokslą prieš Hitlerį ir už tai buvo pakeltas į generolus. Jis laikomas padoriu profesionaliniu kariu. Laikydamas tradicinio vokiečių kario klusnumo, jis sulaužė samokslą prieš Hitlerį 1944 m. liepos m. 20 d. Savo nepadorių pasiūlymų iš kancelerio Dr. A. denaurio jis užsitraukė teismą ir yra nuteistas 4 mėn. kalėti. Byla praskambėjo visoje Vokietijoje ir išpopuliarino Remer'į ir jo partiją.

3. Grafas von Westarp, 40 m., buvo SS vyras 1933-1937 metais. Rytų fronte jis yra netekęs vienos rankos. Britų žurnalistas jį laiko prityrusiu ir gudriausiu politiniu taktiku. Jo namas yra Hannover'je greta britų militarinės policijos būstinės. Neseniai jo namuose įvyko visos Vok. Vokietijos SRP vadų konferencija. Po karo jis buvo įkūres

NACIAI ATGYJA

J. G O B I S

vokiečių dešiniųjų partiją.

4. Gerhard Krueger, 52 m., NSDAP (nacių) nariu buvo nuo 1928 lig 1945 m. ir turi aukštinę tos partijos medalį. Jis yra mokytojas istorikas. Yra naciams parašęs knygą „Geschichte voelkisch gesehen“ (Istorija tautišku požiūriu). (Jis stovi lyg ir už partijos scenos, bet daro jai didelės įtakos.

Visoje Vokietijoje yra vieno- das SRP uždavinys supratimas, kuris matyt, yra iš jo galvosenos kilęs. „NSDAP buvo revoliucinė nacionalsocializmo forma; naciai iš būtinybės turėjo vartoti šurkščius ir diktatoriškus revoliucionierius metodus, kaip tatau darė Didžioji Prancūzų revoliucija, o mes, SRP nariai, laikomės demokratiškos evoliucinės formos; mes diktatoriškus metodus laikome pasenusiais dalykais.“

5. August Finke, 54 m., karo metu Gestapo pavedimu organizavo vokiečių špionazą Švedijoje. Jis laikomas kandidatu į būsimus Reicho vidaus reikalų ministerius. Visi šitie SRP vadai skelbia, kad nacių politikoje ne viskas buvo bloga, kad reikia imti jų teigiamybes ir vengti jų klaidų. Dar vienas iš jų antraeilis vadų, Freier von Boffmer, pasakė, kad jis negalys atleisti Hitleriui tik vienos klaidos, kam jis neturėjo kantrybės palaukti, kol Anglija, Prancūzija ir A-

merika pribręs prie jo linijos ir prisidės prie bendro švento karo prieš Sovietų Sąjungą.

Gen. Remer pasakė: „Mes kovojame už darbą ir duoną.“ Jis, Doris, Westarp, Krueger ir k. yra pasisakę už valstybinį socializmą, už valstybės intervenciją sprendžiant butų ir darbo trūkumo klausimus. Žemės ūkio klausimus jie nori spręsti lygiai taip, kaip sprendė naciai. Jie visai priitaria Schacht 1933 metų sistemat, kuri finansavo produkciją. Westarp pareiškė, kad SRP turi „sukurti tautinę, bendrai vokišką opoziciją Adenauriui“, panaudodama tam „didelį vokiečių ipykimo jausmą.“ Ši partija smerkia antisemitizmą ir konclagerius, bet manoma, jog ji tai daro ne iš moralinio įsitikinimo, o vien taktikos sumetimais.

SRP dabartinėmis aplinkybėmis priešinasi bet kokiam Vokietijos apginklavimui: visų pirma turi būti atitrauktos visos okupacinės kariuomenės ir tik po to svarstomas remilitarizacijos klausimas. Šis reikalavimas sudaro stipriausią kortą šios partijos rankose.

Visiems užsieniečiams aišku, kad SRP yra militaristų partija, kuri šiuo metu nenori, kad Vokietija virstų antrąja Kore-

KOREJOJE MŪSAI TEBEVIKSTA

Visu Korejos frontu, išskyrus siaurą ruožą prieš Kaesong, kur vyksta derybos, kautynės nėra sustojusios. Smarkesnės kovos vyksta prie Chorwon ir Kumsong — apie 20 mylių už 38 paralelės. Jaučiamos raudonųjų pastangos šioje vietoje pakursti vakariečių pozicijas, apsupurti atstumi iki 38 paralelės, kol dar deramasi. Jų bandymai ligi šiol sudūžo į kietą sąjungininkų laikyseną.

Nors lietus ir trukdo veikti aviacijai, bet ji naudojasi radaro aparatais ir toliau bombarduoja komunistų pozicijas fronte ir pramonės centrus. Paskutinįją saavitę JAV aviaciją beveik kasdien susidur-

davo su rusiškais sprausminiais lėktuvais, kurie atskrisdavo iš anapus Mandžiurijos sienos.

Aviacija yra pastebėjusi, kad abiemis pamario keliais, rytų ir vakarų, traukia nuolatinės vežimų vintinės ir motorizuoti daliniai. Jie yra blaškomi aviacijos ir lievų artilerijos. Prieš kelias dienas JAV karo laivai stipriai apšaudė Wonsan uostą.

Be to, kaip pranešama, Korejos fronto vadas gen. Van Fleet, pristatytas pakelti į keturių žvaigždžių generolus, imasi visų priemonių, kad deryboms nepavyktų, raudonieji nesidžiaugtų, jog vakariečius prigavo.

Didžiosios, ir tada vokiečių laimėjimas būtų didesnis, negu kad Hitleris svajojo.

Bonno vyriausybės informacijos ministeris Twardowski nesvyruodamas sako, kad neo - naciai subsidijuojami iš Sovietų zonos ir kad Niedersachsen'e komunistai balsavę už SRP kandidatus. Bonno vyriausybė grąšina SRP uždarviti. Formaliai negalima sakyti, kad ši partija būtų nekonstitucionali. Federalinė vyriausybė turi vieną priekabę, kad šios partijos vadai kalba įžeidžiančiais žodžiais. Bet šios partijos vadai ir daug narių yra buvę S. A. S.S. ir Gestapo žmonės. Vargu laikysis demokratijos metodų kovoje dėl valdžios ir vadovybės.

Robert Kee mano, kad SRP uždarymas sudarytų dar pavojingesnę situaciją, nes pažeistų demokratijos principus. Jis mano, kad alijantai 1945 metais padarė klaidą, leisdami veikti senosioms partijoms; kad reikėję skatinti naujų partijų kūrimą, kurios būtų galėjusios geriau atstovauti vokiečių tautai.

Mūsų manymu, gresdėjimas vokiečių demokratijos vežime atsirado ne dėl to, kad alijantai leido veikti senosioms krikšč. demokratų, soc. demokratų ir liberalų partijoms, bet dėl to, kad Jaltaje ir Potsdame alijantai padarė klaidų, kurios pakirto didžiosios demokratijos autoritetą ir vokiečių, pabaltiečių, lenkų ir Balkanų tautų pasitikėjimą tarptautiniu teisingumu.

Prezidentas Trumanas pristatė Korėjos karo vadą Lt. Gen. James Fleet (kairėje) pakelti į keturių žvaigždžių generolus.

mes visi tą akimirką pritylam — prieš tylią, bet gilią tragediją vaiko, kuris auga be žaislų... Mes buvom prisigėrę įspūdžių, nelyginant kempinės, ir negalėjom tylėti net ir tada, kai jeep'as skambėjo ir braskėjo, besirisdamas akmenuotais keliais, taip, kad mes beveik negirdėjom savo žodžių. Mes svarstėm, kodėl paprastai, nemokytį žmonės daug stipriau prisirišę prie gimtosios žemės ir sunkiau išsizada tautinės kultūros, negu inteligentai. Taip besvarstydamies pasiekėm Mainą — prancūzų okupuojamas valdžios kultūrinę centrą, kuriame šiuo metu gyvena žinomas lietuvių grafikas dail. K. Jonynas su šeima. Pravišėjom ten ilgiau, negu kitur. Pravišėjom, nes įsitikinom, kad ne tik pracoikėliai yra ištikimi savajai žemei. Dail. Jonynas sutiko perleisti Liet. Bendruomenei Vokietijoje visą savo audimo dirbtuvės inventorių — be jokio atlyginimo — kad tose dirbtuvėse būtų galima duoti darbo tiems, kurie negali išemigruoti. O kai mus išvaiziuojančius ponia Jonynienė apkausė lietuviškom rūtom, kurių kerus ji rūpestingai augina, mums nebėliko abejonių, jog lietuviška dvasia tremty išliko spinduliuoti ne vien prastų, nemokytų žmonių sielose.

Ir taip slinko pro mūsų akis galerijos vaizdų ir tiptų. Nenorėjom, kad jie nueitų į užmarštį. Norim juos parodyti mūsų tautiečiams užjūry, nelyginant stikliniam karste miegančiąją karalaitę. Ji nebuvo mirus stikliniam karste; ir mūsų tautinė sąmonė nėra mirus nei po vokiškom pavardėm, nei po žiauriais screeninų paragrafais. Tai jie — lietuviai anapus Atlanto — išlaikė šią miegančiąją karalaitę gyvą, tai jie neleidė užgesti lietuviškom kibirkštėlei, bet kurstė ją savo pavyzdžiu su kiekvienu maisto paketu, kiekvienu doleriu, kiekvienu dražių maišta.

Mes grįžom po 10 dienų — dulkini ir suvargę, alkanai ir neišsimiegoję, bet mes nejutom nuovargio, nes žinojom, kad į visus tolimiausius užkampius nuvežėm po šviesios vilties kibirkštėlę, kad išlaikėm lietuviško solidarumo egzaminą. Mes matėm trykščiančias džiaugsmo ašaras, ir patys pasijutom laimingi, nes argi tai nėra vienintelis mums pasilikęs džiaugsmas niūrioje tremties dienoje — padaryti kitus laimingus.

Mes visi tą akimirką pritylam — prieš tylią, bet gilią tragediją vaiko, kuris auga be žaislų... Mes buvom prisigėrę įspūdžių, nelyginant kempinės, ir negalėjom tylėti net ir tada, kai jeep'as skambėjo ir braskėjo, besirisdamas akmenuotais keliais, taip, kad mes beveik negirdėjom savo žodžių. Mes svarstėm, kodėl paprastai, nemokytį žmonės daug stipriau prisirišę prie gimtosios žemės ir sunkiau išsizada tautinės kultūros, negu inteligentai. Taip besvarstydamies pasiekėm Mainą — prancūzų okupuojamas valdžios kultūrinę centrą, kuriame šiuo metu gyvena žinomas lietuvių grafikas dail. K. Jonynas su šeima. Pravišėjom ten ilgiau, negu kitur. Pravišėjom, nes įsitikinom, kad ne tik pracoikėliai yra ištikimi savajai žemei. Dail. Jonynas sutiko perleisti Liet. Bendruomenei Vokietijoje visą savo audimo dirbtuvės inventorių — be jokio atlyginimo — kad tose dirbtuvėse būtų galima duoti darbo tiems, kurie negali išemigruoti. O kai mus išvaiziuojančius ponia Jonynienė apkausė lietuviškom rūtom, kurių kerus ji rūpestingai augina, mums nebėliko abejonių, jog lietuviška dvasia tremty išliko spinduliuoti ne vien prastų, nemokytų žmonių sielose.

Ir taip slinko pro mūsų akis galerijos vaizdų ir tiptų. Nenorėjom, kad jie nueitų į užmarštį. Norim juos parodyti mūsų tautiečiams užjūry, nelyginant stikliniam karste miegančiąją karalaitę. Ji nebuvo mirus stikliniam karste; ir mūsų tautinė sąmonė nėra mirus nei po vokiškom pavardėm, nei po žiauriais screeninų paragrafais. Tai jie — lietuviai anapus Atlanto — išlaikė šią miegančiąją karalaitę gyvą, tai jie neleidė užgesti lietuviškom kibirkštėlei, bet kurstė ją savo pavyzdžiu su kiekvienu maisto paketu, kiekvienu doleriu, kiekvienu dražių maišta.

Mes grįžom po 10 dienų — dulkini ir suvargę, alkanai ir neišsimiegoję, bet mes nejutom nuovargio, nes žinojom, kad į visus tolimiausius užkampius nuvežėm po šviesios vilties kibirkštėlę, kad išlaikėm lietuviško solidarumo egzaminą. Mes matėm trykščiančias džiaugsmo ašaras, ir patys pasijutom laimingi, nes argi tai nėra vienintelis mums pasilikęs džiaugsmas niūrioje tremties dienoje — padaryti kitus laimingus.

Mes visi tą akimirką pritylam — prieš tylią, bet gilią tragediją vaiko, kuris auga be žaislų... Mes buvom prisigėrę įspūdžių, nelyginant kempinės, ir negalėjom tylėti net ir tada, kai jeep'as skambėjo ir braskėjo, besirisdamas akmenuotais keliais, taip, kad mes beveik negirdėjom savo žodžių. Mes svarstėm, kodėl paprastai, nemokytį žmonės daug stipriau prisirišę prie gimtosios žemės ir sunkiau išsizada tautinės kultūros, negu inteligentai. Taip besvarstydamies pasiekėm Mainą — prancūzų okupuojamas valdžios kultūrinę centrą, kuriame šiuo metu gyvena žinomas lietuvių grafikas dail. K. Jonynas su šeima. Pravišėjom ten ilgiau, negu kitur. Pravišėjom, nes įsitikinom, kad ne tik pracoikėliai yra ištikimi savajai žemei. Dail. Jonynas sutiko perleisti Liet. Bendruomenei Vokietijoje visą savo audimo dirbtuvės inventorių — be jokio atlyginimo — kad tose dirbtuvėse būtų galima duoti darbo tiems, kurie negali išemigruoti. O kai mus išvaiziuojančius ponia Jonynienė apkausė lietuviškom rūtom, kurių kerus ji rūpestingai augina, mums nebėliko abejonių, jog lietuviška dvasia tremty išliko spinduliuoti ne vien prastų, nemokytų žmonių sielose.

DR. PETRAS MACIULIS

KITUS GELBĖJO PATYS ŽUVO

(2) DEŠIMTS METŲ PANEVŽIO TRAGEDIJAI

Panevžio gydytojų tragedija buvo įvairiai aiškina: viena jos versija buvo ta, kad neva birželio 26 d. ties apskrities ligoninė buvo pasirodę partizanai, tad bolševikai galėję įtarti ligoninės personalą partizanų slepiant. Kita versija „esą bolševikai norėję „suvesti sąsąskaitas“ su d-r. S. Maciuliu, kuris jų buvo iššauktas Rokiškio operuoti peršautą tenai enkavedistą, bet operuoti atsisakęs, nes anas pacientas buvęs sunkiai sužeistas ir pats raštingai buvo atsisakęs būti operuojamas tenai, reikalaujamas, kad jį vežtų į Maskvą operuoti. Iškilias orlaiviu iš Kauno prof. Kanauka pacientą operavo, tačiau sužeistasis operacijos neišlaikė ir mirė. Trečia versija: sesuo Kanevičienė buvo enkavedistų priversta teikti jiems žinias iš ligoninės gyvenimo (šnipinėti). Birželio 22 d., karui tarp vokiečių ir bolševikų prasidėjus, mūšimas sesuo kažkam prasiitarus, kad ji nebetarnausianti jiems. Atrodo, kad ir enkavedistų pasirodymas ligoninėje buvo susijęs su gail. sesers Kanevičienės suėmimu, bent taip pasirodė tiems žmonėms, kurie savo ausimis girdėjo enkavedistų, klausiantį, ar operacinėje reikalinga sesuo. Antru kart atėję ir gail. sesers heradė operacinėje, enkavedistai suėmė ir išsivedė visus tris ligoninės chirurgus. Taip žmonės kalbėjo liūdžio ir darė iš tos tragedijos įvairias išvadas.

Iš aukščiausių suminėty versijų viena galima laikyti patikimiausia: tai gail. sesers Kanevičienės įtartinis vaidmuo ligoninėje. Kitas reikšmingas faktas, kad ji buvo apie tą prasiitarusi „toliau jiems nebetarnausianti“. Tokiais atvejais enkavedistai turi geras ausis, todėl labai galimas dalykas, kad buvo nutarę ją likviduoti, bet jiems trūko bent preteksto už ją pakaltinti chirurgus. Ar ji buvo iš anksto „pamokyta“, kaip suvaldinti pasislėpusius vaidmenį, spręsti sunku, nors, žinant bolševikų metodus, toks dalykas labai galėjo būti. Visas klausimas kyla, kodėl ji bolševikai suėmė ne vien tuos gydytojus, kurie tuo metu buvo operacinėje, ir neva buvo atsakingi už tariamą sesers slėpimą, nes jį rėmus nebetelpa klausimas, už ką gi buvo suimtas ir taip pat žiauriausiu būdu nukankintas d-ras J. Zemgulis? Jis prie Kanevičienės reikalo niekuo buvo dėtas. D-r. S. Maciulio klausimas atpuola, nes tebegyvi liūdininkai patvirtino, kad anas enkavedistas Rokiškį pats raštingai buvo atsisakęs, kad jį ten operuotų. Pagaliau d-r. S. Maciulio ir kitų nuomonė pasitvirtino, nes ir prof. Kanauka persautojo nebegalėjo išgelbėti.

Atkrinta ir trečioji versija dėl tariamų partizanų slėpimo ligoninėje, nes d-r. Didžiulis sūnaus atvesti į ligoninę enkavedistai suimti chirurgus ne partizanų įieškojo, bet veik kartu įsiveržė į operacinę su gail. sesele Kanevičiene. Neįtikinamai atrodo jau pats faktas, kad bolševikai, neva partizanų įieškodami, būtų atėję septyniškie su komjaunoniu Didžiuliu prie šios. Atnuos spėjiojimus atmetus, belieka viena išvada: ligoninės personalas enkavedistų buvo sekamas visą laiką ir žinias jie rinko gal ne per vieną seserį vežtų į Maskvą operuoti. Iškilias orlaiviu iš Kauno prof. Kanauka pacientą operavo, tačiau sužeistasis operacijos neišlaikė ir mirė. Trečia versija: sesuo Kanevičienė buvo enkavedistų priversta teikti jiems žinias iš ligoninės gyvenimo (šnipinėti). Birželio 22 d., karui tarp vokiečių ir bolševikų prasidėjus, mūšimas sesuo kažkam prasiitarus, kad ji nebetarnausianti jiems. Atrodo, kad ir enkavedistų pasirodymas ligoninėje buvo susijęs su gail. sesers Kanevičienės suėmimu, bent taip pasirodė tiems žmonėms, kurie savo ausimis girdėjo enkavedistų, klausiantį, ar operacinėje reikalinga sesuo. Antru kart atėję ir gail. sesers heradė operacinėje, enkavedistai suėmė ir išsivedė visus tris ligoninės chirurgus. Taip žmonės kalbėjo liūdžio ir darė iš tos tragedijos įvairias išvadas.

Sausio mėnesį 1949 m. Ludwigsburgo pereinamojo stovykloje man teko gyventi viename kambaryje su simpatiniais Racevičių šeima. J. Racevičius per 12 metų išbuvo Tauragės gelžkelio stoties viršininku. Kartą J. Racevičius pradėjo pasakoti savo išgyvenimus iš pirmo bolševikmečio laikų, o taip pat iš vokiečių okupacijos metų. Vieną dieną jis su kitiems važiuojančiais traukiniu, kuriame buvo ir iš Panevžio atbėgęs d-ras Didžiulis. Tauragėje d-r. Didžiulis ankščiau niekas nepažinojęs, todėl

J. Racevičius ir kiti jo pažįstami su neslėpiamu nustebimu klausėsi d-r. Didžiulio pasakojimų, kaip jis „pamokinęs“ tris jaunus Panevžio gydytojus. Kadangi tuo metu jau ir Tauragę žinios apie klinką Panevžio daktarų tragediją buvusios pasiekusios, todėl jie Didžiulio nė nebenerė toliau kamantinėti. J. Racevičiui ir kitiems tas d-r. Didžiulis pasakojimas padaręs labai neįtikinantis. Ir va čia, net nežinodamas, kad aš esu vieno to nukankintųjų Panevžyje gydytojų brolis, J. Racevičius klausė mane, ar aš negalėčiau ką papasakoti

PANEVŽIO KATEDRA

plačiau apie tą šurpią tragediją. Šiuo metu p. J. Racevičius gyvena Clevelande, JAV. Panevžio apskr. ligoninės gydytojų tragedija įvyko birželio 26 d. tarp 12 ir 13,30 val., gi vokiečių pirmieji daliniai Panevžį pasiekė tą pat vakarą apie 21-22 val. Jau rytojau dieną, kai žuvusiųjų laivai buvo surasti Moigio namų rūsyje, vokiečiai tuojau buvo suėmė d-rą Didžiulį, jo žmoną ir seserį, Albrachtienę, dantų gydytoją, o jų sūnus komjaunonius buvo su bolševikais pabėgęs. Tai tas pats komjaunonius, kuris atlydėjo enkavedistus į apskrities ligoninę gydytojus suimti. Didžiulių šeimos draugai pasiekė Kauną, o čia rado kitus savo užtarėjus, kurie per vokiečių generolą Justą padėjo visas pastangas, kad Didžiuliai būtų iš kalėjimo paleisti. D-r. Didžiulis žentas, inž. Mošinskis, iš Kauno pasiuntė sunkvežimį, kuriuo Didžiulis pasinaudojo, iš Panevžio pasišalinamas net į Tauragę, kur jį pirmą kartą susitiko J. Racevičius, Ludwigsburge atšaukęs aną, būdingą d-r.

Didžiulio pasikalbėjimą apie Panevžio gydytojų „pamokymą.“

Rudenį (1941 m.) Kaune susitikau gen. d-rą Nagevičių, kuris, be kitko man pasakė, kad greitai laiku jis suruošias Panevžio daktarams atminti akademiją, kad juos pagerbtų kaip Fraternitas Lituanica narius. Iš savo pusės, aš iš anksto padėkojau, bet... taip po šiai dienai akademijos niekas ir nesuruošė.

Nors šandien sueina jau dešimt metų nuo anos klinkios tragedijos Panevžyje, nors šiuo metu bolševikai Panevžyje gal jau bus nugriovę skulptoriaus Bučo pagamintą nukankintiems chirurgams atminti paminklinį akmenį, bet to paminklo prašas ir dabar tebėra žmonių širdyse: — „Kitus gelbėjo — patys žuvo.“

Birželio 25 d. 1951
Chicago, Ill.

LIETUVOS-LENKIJOS SANTYKIAI AMŽIŲ BĖGYJE

PATIKSLINIMAI

S. m. Brooklyno „Amerikos“ nr. 8-15 ir „Darbininko“ nr. 1-10 pakartotas iš Uchtės (Vokeitijoje), 1946 m. „Vagų“ nr. 4-6 rašinys „Lietuvos Lenkijos santykiai amžių bėgyje“ yra parengtas dar žiemą 1945-46 met. Iš šalies užsakytas, jis buvo numatomas versiti svetimon kalbon, tad ir buvo rašomas į tai atsižvelgiant, taip nustatant ir turinį ir formą. Todėl yra jame dalykų — per daug jau žinomų bet kuriu lietuviui, tačiau priminti jų pašaliesiems. Yra žodžių ir net sakinių, kurie lietuvių kalboje lengvai galėtų būti kitais pakeisti, laisviau ir lietuviškiau pasakyti, bet čia buvo draudžiamasi prieš galimą tuomet per daug laisvą ir netikslų vertimą. Išspausdinta, kaip buvo parengta.

Vis dėlto pačioje straipsnio pabaigoje („Darbininko“ 10/37 nr.) norėčiau kai ką papildomai pridurti, nes per penkeris (po str. parašymo) metus vienas kitas netolimos praeities dalykas labiau išryškėjo arba naujų faktų žinioje reikalingas patikslinti.

Visų pirma „mažmožis“ iš Pirciupų kaimo likimo, kur vokiečiai suėmė beveik visus gyventojus, pradedant vienos valandos kūdikiu ir baigiant 90 metų seniu. Nežinau dėl ko bolševikinė Vilniaus „Tiesa“ visu šimtu sumažino suėmtųjų skaičių, skelbdama, bet neįvardindama, tik 97. Tuo tarpu mano nurodymai 200 (tiksliau 197) suėmtųjų pirciupiečių yra paremti vardiniu (vardais ir pavardėmis) sąrašu, kurį dar Vilniuje 1944 m. esu gavęs, sudarytas Pirciupų tragedijos metu ten pasitaikiusio mūsų saugumo valdininko, kuriame dar pasisekė keli žmonės išgelbėti iš vokiečių. Tą sąrašą turėjau dviejuose nuorašuose, kurių vieną Lietuvoje esu neatsimenu kam davęs — bene kuriam Kauno tarėjui, o kitą pasiėmiau su savim išvykdamas iš Lietuvos ir jau tremtyje perdaviau poltiniam mūsų veik-

niams. Visos aukos sąrašas buvo sunumeruotas; jų tarpe prisimenu keletą Uzdavinių.

Toliau — mano priminta, jog 1944 metais siautusi Vilniaus krašte Lenkų Armija Krajoja iš ten pasitraukusi, liepos mėn. raudonajai armijai vėliau užėmus Rytų Lietuvą. Tokia bendra žinia Uchtėje buvau gavęs 1945 met., rudėnį iš buvusių tuo metu Vokietijoje, Anglų zonoje, lenkų karių, tarpininkaujant a.a. Vyta. Druskiui. Tačiau vėliau paaiškėjo, jog toji žinia reikalinga didesnio patikslinimo. Armija Krajoja drauge su Raudonąja Armija paėmė Vilnių, bet labai greit po to rusai suėmė lenkų karininkus ir nuėmė lenkų kareivius, išveždami juos nežinoma kryptimi (į rytus). Tikslai kai kam iš Armijos Krajojos pavyko iš Vilniaus krašto ištrukti Lenkijon, kur kiti jų dar šią žiemą buvo teisiami, kaip anos armijos žygių dalyviai.

Kalbant apie tai, jog naujosios Lenkijos vyriausybė, pirmoji iš ligšiolinių Varšuvos vyriausybių, 1945 met. pripažino Lietuvai Vilniaus kraštą, neprošalį bus atžymėti, jog tos 1945 met. vyriausybės vicepirmininkas buvo Stanisław Mikolajczyk, kuris dabar veikia JAV lenkų tarpe.

Be šių trijų patikslinimų, taja pat proga čia išlyginami keli svarbesnieji spaudos riktai.

„Amerikos“ nr. 10 str. pat pradžioje, kur sakoma apie Lenkijos įtaką Lietuvai, toji įtaka ne „pasibaigusi“, tik „nėsiabaigusi su jų dviejų nepriklausomybės praradimu“. Tame pat numery str. antroje skiltyje devintoje eilutėje nuo apačios „lietuvių... gavo labiau ar mažiau“ ne „prisirinkti“, tik „prisiminti sau slaviskosios... įtakos“, o ketvirtos skilties apie vidurį, kalbant apie vokiečių įtaką lenkams apsidraudžiam prieš tendenciną nacistinį tos įtakos ne „konstatymo“ tik „konstatavimu“ išpūtimą.

„Amerikos“ nr. 11 str. 3 skilt. apie vidurį viet. „MBaa“

likos“, apvertkinoje ir neteisingoje būklėje; jos gyvenimas yra nežmoniškas, ji neša „beveik vergijos pančius“. Enciklika be jokio pridengimo ir pasigailėjimo kalba apie gausų kapitalo ir ūkinės galybės sutelkimą neparastai turtingos mažumos rankose... lupikavimas, savanaudiškumui ir nepažabotam darbavimui gėbui. Blogi dar padidino rajus lupikavimas, kurį Bažnyčia ne kartą yra pasmerkusi, bet tai gėbų bei pėlo išalkusių kildu būdu vykdoma toliau. Prie to priklauso tiek gamybos, tiek visos prekybos eiga, kuri yra atitekus mažumai. Tokiu būdu maža turtojų ir pasiturinčiųjų sąjelė yra uždėjusi plačiosioms vargingųjų masėms beveik vergijos pančius.

Kalbėdamas apie šią enciklikos vietą, Paul Jostock sako: „Si enciklikos vieta nurodo blogasias kapitalistinio ūkio puses tokiu aiškumu, kad aiškiau pasakyti neįmanoma. Didesnė proletarinės darbininkijos dalis gyvena, anot encik-

turi būti „XIX amž.“ (garsiausias Lietuvos poetą A. Mickevičių).

„Amerikos“ nr. 13 str. 2 sklt. apie vidurį ne „lenkiškai nusistatčiusios pono priklausancios“, bet „lenkiškai nusistatčiusios pono priklausancios parapijos.

„Amerikos“ nr. 14 str. 3 sklt. 21 eil. nuo apačios ne „neregacija“ tik „renegacija.“ „Amerikos“ nr. 15 str. pirmos skilties vidurį „tarp „lenkų politikų“ ir „tarptautiniuose žygiuose“ išbrauktina nereikalingai įsispraudusios dvi eilutės: „tarptautiniams dalykams gauti, lenkų politikų.“

„Darbininko“ nr. 1 str. 3 sklt. apie vidurį viet. du kartu išspausdintos eilutės „fotografavo lenkų pašauti“, turi būti „fotografavo lenkų pašauti fotografai, o j pabaigą tiesiog“ (iš Paryžiaus atvyko... karinė misija).

„Darbininko“ nr. 2 str. antros skilties pirmo posmo pabaigoje „Lenkija atmetė (Hymanso projektą „ne kaip pavsiemusi“, bet „kai ką pasiemusį (projektą)“, iš Pilsudskio federalistinių svaičiojimų“.

„Darb.“ nr. 3 str. paskutinis sakiny („Pilsudskis leido sau...“) nereikalingas, nes nr. 4 tuo pat sakiniu pradedama.

„Darb.“ nr. 5 str. 3 sklt. pradžioje ne „atliekamų, bet „atliekančius savo pareigas... lietuvių policininkus.“

„Darb.“ nr. 9 str. pirmos skilties apie vidurį turi būti „varšuvinė administracija, paramta Bažnyčia, mokyklomis ir t.t.“, o 3 skilt. apie vidurį ne „dvarininkas Komar“, bet „dvarininkas Komaras.“

Tokių riktelių, kaip „salvai“ viet. „slavai“, „nusikratė“ viet. „nusikratė“, „slavinimas“ viet. „slavinamas“, „perkeldinėjami“ viet. „perkeldinėjami“ ir kt., čia neatžymiu, nes kiekvienas pats lengvai gali juos sau atitaisyti.

M. BIRŽISKA

SOVIETINĖS PREMIJOS

Praeitais metais Sovietų Akademija paskyrė visą eilę premijų už geriausius meno kūrinius. Pirmoji skulptūros premija už „Staliną mastytoją; pirmoji kamerinės muzikos — „Simfonija Stalinui“; pirmoji literatūros — „Stalino vyrai“; pirmoji filmos — „Priesaika Stalinui“ ir pirmoji vaikų literatūros — „Tėvelis Stalinas pionieriams“.

SŪVIAI KONCERTO SALEJ

Londone didžiojo Britanijos festivalio proga buvo atidaryta nauja koncertų salė. Kai buvo bandoma jos akustiką, po Mocarto koncerto staiga salėje pasipylė šeši pistoletų šūviai. Niekas ten nešiuo ir niekas netaikė į muzikantus ar dirigentą. Tai buvo naujas būdas kitom priemonėm išbandyti salės akustiką.

UŽ ŠOKIUS PATRAUKE I TEISMĄ

Albany, N. Y., valstybinės mokytojų seminarijos studentė Oswego Janet Holleran patraukė valstybėje į teismą ir pareikalavo 10,000 dol. išeikni, nes mokykloje yra privalomos šokių pamokos, ir ji bešokdama ant slidžių grindų susižeidė koją.

LIETUVIŲ SUSIARTINIMO ŠVENTĖ PIKNIKAS

LIEPOS 29 DIENĄ, PUTNAM, CONN. Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno Sodyboje

Šventės programa: 11:00 val. Mišios, Pamokslas, Procesija
1:00 val. Pietūs ir Pramogos

5:00 val. Mergaičių ir Berniukų stovyklų pasirodymai

KVIEČIAME IR LAUKIAME!

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PITTSBURGH, PA.

LIETUVŲ ADVOKATŲ SUSAN SHALNA yra pirmininkė ekonominių, politinių ir socialinių studijų komisijos, kurios tikslas veikti taikos labui santykiuose su JTO ir Amerikos vyriausybe. Šiomis dienomis Chicagoje posėdžiavo Federation of Business and Professional Women's Clubs taryba nutarė ir toliau palaikyti minimą komisiją.

KOMP. B. BUDRIŪNAS laimėjo antrąją premiją ALRK vargonininkų Sąjungos dainos ir giesmės konkurse už dainą "O, Nemune".

SOKEJA ALDONA SLEPEITYTĖ dėsto baletą Detroito Marcy kolegijoje. Taip pat ji turi savo privačią baletą studiją.

T. MALAKAUSKAS, pirmasis iš lietuvių, tarnavusių lenkų generolo Anderso daliniuose, atvyko į Ameriką.

DR. B. MATULIONIS dirba valstybinėje sanatorijoje Wallum Lake, R. I.

LIETUVIŲ PREKYBOS rūmai Chicagoje rugpjūčio mėn. 22 d. Glenageis golfo aikštėje ruošia lietuvių golfo dieną.

DARIAUS IR GIRENO AMERIKOS LEGIJONO POSTAS, transatlantinių lakūnų tragiško žuvimo metinėms surengė paminėjimą liepos 15 d., prie lakūnų paminklo Marquette Parke, Chicagoje.

MYKOLAS VENCLAUSKAS, dabar gyv. Clevelande, parašė baladžių rinkinį mūsų tautosakos motyvais.

SGT. R. BERNOTAS, pasižymėjęs Korėjoje kare, gavo atostogų ir atvyko pas tėvus į Gardville, Pa. Jo grįžimo proga visas miestas buvo pasipuošęs vėliavomis. Suruoštame parade jo tėvai buvo vežami, kaip garbės svečiai. Dar vienas jo brolis tarnauja kariuomenėje Korejoje, o kitas Chicagoje.

JURGIS GRISKA, buvęs vienas iš ELTOS redaktorių Lietuvoje prieš porą metų atvykęs su žmona Amerikon, jau devyni mėnesiai guli State Sanatorium Tutland, Mass.

KUN JUOZAS KLONIS, visą laiką uoliai rūpinęsis lietuvių tremtinių įkurdinimu Detroito, liepos 27 d. laivu "SS Homeland" iš New Yorko uosto išvyksta į Vokietiją tolimoms studijoms. Apsigyvens avc'q Muenchen, Gudrunstr. 20 II Aufg. Germany, U. S. zone.

Geriausia vaikams dovana — vaikų mėnesinis žurnalas

Kaina: Amerikoje \$3.00; kitur — \$3.50
Pinigus ir užsakymus siųskite:
EGLUTĖ, P. O. Box 22,
Montello Station, Brockton 68, Mass.

BUTAUŠKŲ ŪKYJE, kurio apylinkės labai gražios, kalnų oras nepaprastai sveikas. Jūs čia rasite tikrą poilsį ir džiaugsmą.

Erdvūs, su visais patogumais kambariai, labai skanūs ir įvairūs valgiai, pagaminti iš savo ūkio produktų: pieno, kiaušinių, daržovių, vaisių etc.

Kas mėgsta žaidimus ir pramogas, čia ras Ping-Pong, Badminton, Television.

Butauškų ūkis 5 minutes nuo Torrington, Conn., miestelio.

Čia priiman vasarotojai: birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais.

Vietos užsakomos iš anksto savaitė iki šeštadienio 12 val. po pietų.

KAINA priinama ir pigi: asmeniai 28 dol. už savaitę.

Iki malonaus pasimatymo BUTAUŠKŲ ŪKYJE, kurio adresas:

MRS. R. BUTAN

RFD 1, Mountain Rd.

Torrington, Conn.

Telef. Torrington 9655

ROCHESTER, N.Y.

Kruviniojo Birželio minėjime Lietuvos laisvinimo reikalams aukoj:

Feliksas Šlapelis 25 dol.; po 10 dol.: Rev. J. Bakšys, Br. Užemeckas, dr. J. Balčiūnas, Ulinskaitė Marija. Po 5 dol.: Gen. St. Raštikis, Ign. Matulis, Bludinkas Petras, Audra, Krampas, Ant. Saunorius, R. Šymas Juozas, Šlapelis, Povilas, Dauda Juozas, Druseikis, Velminkas Br., Naujokas Andr., Jankus Jurgis, Pranas Arlauskas, Kleop. ir H. Dir-dai. Po 4 dol.: Jonas Adomaitis. Po 3 dol.: Vl. Malašauskas, J. ir O. Pupininkai, Balakaitė, Juozas Bobušis, Vyt. Balmis.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 3 dol.: Vl. Malašauskas, J. ir O. Pupininkai, Balakaitė, Juozas Bobušis, Vyt. Balmis.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk. Pr. Saladzius, J. Valiukevičius, Poškus, H. Zemelis, Teop. Karalienė, M. Leveckienė, Val. Vitkus, Leleivčius, Juozas Sedlickas, Vyt. Nakas, Julius Avizienis. Po 2,5 dol.: Juozas Jukilevičius ir Fr. Baliutavičius. Po 1 dol.: Uččiūras Jonas, Liepa, Smigelskis, Pr. Puidokas, J. Brankus, Keldiauskas, Pr. Jezdauskas, M. Kanapickas, kun. D. Mockevičius, Povilas Peckus, Juozas Jokšas, Dziakonas A., D. Saladziūtė, Pr. Rimkus, K. Šlevas, Juozas Šaulys, Mart. Jovaiša, Z. Arlauskas, Miliūnevičienė, Petras Armonas, XY, Grybauskas, K. Sabaliauskienė, G. Baltrušaitis, J. Skiparytė, E. Nakiene, A. Grėblūnienė, P. ir A. Lakavičiai, P. Kaminskienė, Avizienienė, Kajeckienė, N. Viliūnienė, Vincas Butrimas, Teod. Paluikis, G. Vidmantas, J. Jančys, Marilienė, Jonas Juška, A. Baranauskas, V. Sadauskaitė, J. Viliamas, A. Burkūnas, Jančys, P. Linkevičius, Eug. Jankus, Juzė Leonavičienė, V. Masiulis, Vl. Šlikas, Cijunskas, Pr. Mocejūnas, dr. Vl. Leleivčius, A. Sabaliauskas, Urmolaitė, Ona Kavaliauskienė, Povilaitis, A. Ciemenis, K. Mačiulis, V. Rakutienė, G. Siaurukaitė, A. Vyšniauskienė, Juodviršienė, Puodžiūnienė, V. Domeika, Kaunienė, Domeikienė, M. Saunorienė, A. Žiemys, Poškienė J., Jonas Valiukėnas, Juoz. Saladzius (1,5), J. Penkevičius, P. Kiaunė, Obuolevičius, Alex. Beresnevičius ir St. Ilgūnas. Po 50c.: Ign. Podelis, El. Sabaliauskas, Daves, Mačys, Puzelis, Leleivčienė (25c.), Malcevičius (25c.), Pr. Choromanskis, St. Masiulis, Žiaugra Jurgis, Zalu-bienė, N. Barzdevičiūtė, Z. Zaganavičiūtė ir XY.

Po 2 dol.: Tadas Beleckis, Alx. Sabaliauskas, Aug. Poškus, XY, J. Krivickas, Nellie Gudell, Povilaitis, Al. Cejauskas, dr. J. Stankaitis, B. Kurnaitė, pulk

Prašu pusrūtiuoti!

IVAIRENYBĖS

SIS TAS APIE GAISRUS AMERIKOJE

"National Fire Protection Association" Bostone praneša, kad per 50 šio šimtmečio metų Amerikoje nuo gaisrų žuvo pusė milijono žmonių. Kiekvienų metų vidurkis gaisrų palietusių buvo 10.000. Kai Čikagoje degė Iroquois Teatras, 1903 metais, žuvo 605 žmonės. Kai Bostone 1942 m. degė klubas "Coconut Grove", sudegė 492 žmonės. Kai tuo tarpu išdegė milžiniški Quebeco plotai 1950 m., Rimousky ir Cabane, nežuvo nė vienas žmogus. Daugiausiai gaisrų būna spalio mėnesyje. 1918 metais Minnesotoje užsidegė milžiniški miškai. Gaisras su naikino 15 vietovių, žuvo 550 žmonių. Paskutinis didysis gaisras Massachusetts valstybėje buvo 1914 metais. Žuvo 6 žmonės, buvo sunaikinta 1600 pastatų, nuostolio buvo apie 14 milijonų dolerių.

GERAS VAISTAS

Graži jauna moteris, užėjusi į vaistinę, prašo vaistinio patarimo, kaip išgerti riciną.

(Atkelta iš 6 pusl.)

PETRAUSKAS, Marta, gim. 1914
PETRAUSKAS, Renata - Maža, gimus 1939 m.
PETRAUSKAS, Olga - Konstanca, gimus 1940 m.
PETRAUSKAS, Konstantin - Robert, gim. 1948 m. Mannheim / Rhinai, Postfach 2 (8591 ISCO), Germany.
MILDAZIS, Vytautas, gim. 1925.
MILDAZIS, Janina, gim. 1926 m.
MILDAZIS, Ona, gim. 1946 m.
Ragierungslager, Bensheim - Auerbach, Germany.
PASAKARNIS, Kazė, gim. 1916.
PASAKARNIS, Algimantas, gim. 1942 m. DP Camp, Leyboldstr. 5/1, Augsburg-Hochfeld, Germany, US Zone.
JASAITIS, aBrbora, gim. 1926.
JASAITIS, Antanas, gim. 1951.
DP Camp, Von Richthofenstr. 28/2, Augsburg - Hochfeld, Germany.
VITENAS, Bronius, gim. 1927 m. Vorwerkerstr. 103, Haus 4/58, Luebeck, Germany.
REDER, Eduard, gim. 1909 m., German ethnic.
REDER, Olga, gim. 1910 m.
REDER, ErwinEduard, gim. 1936.
REDER, Julius - Algirdas, gim. 1939 m.
DAMBRASKAS, Matas, gim. 1901 m. 20, rue Chapron, Mondeville (Calvader), France.

BALF

kad nepajustų nemalonaus skonio?

"Gerai, aš paruošiu jums ricinos mišinį, kad nebūtų jums nuobodu laukti, štai, prašau, išgerkite stiklėlį vaistinės gaivinančio gėrimo".
Moteris su pasigardžiančiu išgėrė paduotą stiklėlį. "Mato-te", tarė patenkintas vaistininkas, kaip tik dabar išgėrėte normą ricinos, nepajusdamas nemalonaus skonio."
"Ką jūs padarėte?" iš išgąsčio sušuko moteris. "Aš norėjau ne sau, bet vyrui..."

ISTIKIMYBĖ

Sventadienio pavakare Labučiai ginčijosi apie vyrų neistikimybę ir moterų pavydą. "Pagaliau", tarė Labutienė, "tik pirmoji moteris lieva neturėjo rūpesčio dėl savo vyro neistikimybės."
"Tiesa", šypsodamasis pripažino Labutis, "bet vis dėlto į Jėzaus kas rytą perskaitydavo savo šonkaulius."

KOKS NAUDINGIAUSIAS GYVIS?

Mokytojas klausia mažuką Joną: "Jonai, koks yra naudingiausias gyvis?" "Višta!" - atsakė Jonas. "Kodėl?" - klausia vėl mokytojas. "Todėl, kad lime vištą valgyti dar jai negimus, taip pat ir jai užgimus."

ESU BEJEGIS

Policininkas pastebėjo, kaip visai girtutėlis pilietis bando lipti į automobilį.
— Jūs tikriausiai nebandysite tokiam stovyje vairuoti mašinos? — įspėjo jį policininkas.
— Kodėl ne? Šitokiam stovyje aš esu visai bejegis namon pėsčias pareiti.

Smagiu rankos trinksėjimu pilietis beldžiasi dangun. Šv. Petras atsargiai praveria vartus ir klausia:
— Iš kur tamsta?
— Iš Kalifornijos, — atsako atvykęs.
— Galite įeiti, — sako šv. Petras. — Bet labai abejoju, ar būsi patenkintas čia.

IVAIRUS SKELBIMAI

Išnuomojama krautuvė
Kreiptis į Solome Sūkis, 241 St. Nicholas Ave., Brooklyn 27, N. Y.

PARDUODAMAS NAMAS su 14 kambarių ir balkonais. Penkios minutės kelio nuo Tyman Beach. Antras aukštas laisvas. Kaina pritaikinta greitam pardavimui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:
MRS. T. CHAPULIS
1 Pages Court
So. Boston, Mass.

LINKSMOS PLOKSTELĖS REKORDAI

Naujai pagamintos pirmą kartą išleistos lietuvių kalba juokų plokštelės — rekordai. Čia rasit juokų, juokelių — ne linksta keliai. Jeigu tamsta nesijauktum juokausdamas, reiktų eiti pasitarti pas savo daktarą. Kaina tik 1 dol.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666, Newark, N. J.

JEI NORITE VAŽIUOTI

į kitą miestą, į naują butą, į kurortą, į stotį ir t.t. — visur mūsų automobiliai pigiai ir greit perveš Jus kartu su bagažu ir daiktais.

Užsakykite telefonu CYPRESS 9-7879 tarp 6-10 val. ryto ir 6-10 val. vakaro

2066 Anthony ave., New York 57, N. Y.
TRANSPORTATION BUREAU

EV 4-9293

SALDAINIŲ PALOČIUS

Geriausias rūšies Lengvi Užkandžiai, Kava, Arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARIENĖ — ALUS

Didžiausias pasirinkimas AISKRYMO, namie gaminto iš geriausios smetanos

Priimami užsakymai įvairiems parengimams

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

J. CORONIS & SON FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008

Mažos rendos — Mažesnės kainos

Veltui pristatymas — Išsimokėjimui

Ateikite į krautuvę, kurioje garantuotas sutaupymas

Tel. EVERgreen 4-9352
4-2442

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS Communion Breakfasts
Parties - Weddings Banquets
MEETING HALL

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir Visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų.

Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite:

BORIS BEVERAVE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E Street Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA-7-1233-W

Automatic Laundry

Namie skalbti neapsimoka.

Atneškite baltinius mums ir

kai bematant išskalbsime

gerai ir pigiai.

396 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gera nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malsinimo gumbo ir dieglių, jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūges, apsinkintas. Paimk Alavijos grūdėlių ne daugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk. Pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50. Mažiau perkant 6 uncijų už \$1.00. Priešunciam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

PIRKITE NAMUS

WILLIAMSBURGE — arti Apreiš-
kimo lietuvių parapijos bažnyčios —
8 seimynų namas su tuščiu butu
parduodamas pigia kaina.

WOODHAVEN — arti Forest Park
— ir kitose apylinkėse turime gražių namų parduoti.

Namų pirkimo bei pardavimo ir
visokios apdraudos (insurance) reik-
alais gerai patarnaus:

J. P. MACHULIS

Real Estate & Insurance

8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1806

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-9394

John W. Ansell

LIETUVIS ADVOKATAS

15 Park Row, New York

Telefonai:

Ofiso Tel. Namų Tel.

WO 2-3497 NE 9-5686

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7722

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisnuotas Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street

Maspeth, N. Y.

ZUPP'S BAR

TELEVIZIJA
SPORTAS - MUZIKA

JOS. ZEIDAT, JR., Savininkas

Visų lietuvių mėgiamausia, moderniškai įrengta užėiga —

Ideališka vieta pavaliekti ir pavalinti svečius.

VISOKIŲ RŪšiŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

MALONUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

Prašome užėti ir įsitikinti.

411 GRAND STREET

Tel. EV. 4-7729 BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius — Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius — Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins

(Salinskas)

Laisnuotas Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPYČIA SUTEIKIAM

NYMOKAMAI

84 - 02 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Ivairūs skelbimai

PARDUODAMI NAMAI

Pardavimui turime namų visose
miesto dalyse — Brooklyn, Queens,
Nassau County.

Visi turi po tuščią florą, aliejumi
apslaidomi, su garažais, 1, 2, 3 sei-
mom ir apartamentais. Taipgi
ir naujų turime. Netoli stotis sub-
way.

E. ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

REpublic 9-1506

EVERgreen 4-3487

J. KUMPIKO

ELEKTRO MOTORŲ DIRBUVE

TAISO:

Electro Motorus — Ventilatorius —

Kirpimo bei skutimo mašinas — skal-

bimo mašinas ir dulkų siurblius.

105 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Garantuotas ir greitas patarnavimas.

V. ZUBAWICZ

ADVOKATAS

111 AINSLIE ST.,

Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EV 4-3049

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnūs

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Kopyčia sermenims dykai.

Tel. SOUTH Boston 8-2590

AVenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME

187 DORCHESTER STREET

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Kopyčia sermenims dykai.

Tel. SO 8-1437

SOUTH Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

FUNERAL HOME

741 NO. MAIN STREET

Brooklyn, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas dieną ir naktį.

Kopyčia sermenims dykai.

Tel. BROCKTON 8-1589

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Išvyko atostogų

Prel. K. Urbonavičius vasaros laikui išvyko atostogų į savo vilą Thomson, Conn. Po sunkios ligos ir operacijos praėjusią vasarą jis jaučiasi stiprėjęs. Paskutiniu metu yra dalyvavęs visoje eilėje pasitarimų. Daug skaito ir rašo. Vasaros metu hori aptvarkyti ir parengti spaudai kai kuriuos savo rankraščius.

Lietuvos garbės konsulas naujose patalpose

Advokatas A. O. Šalna, Lietuvos garbės konsulas Bostone, labai ilgai turėjęs savo kabineta "Darbininko" namuose (366 W. Broadway, II aukšte), persikėlė į naujas patalpas netoli tos pat vietos. Dabartinis jo adresas: 395 West Broadway, South Boston 27, Mass. Telefonas tas pats: SO 8-3520.

Dosnus aukotojas

Vienas čia gyvenęs lietuvis per Tremtinių Teisinių Draugiją vėl paaugojo \$20 seneliams ir ligoniams teisininkams, likusiems Vokietijoje. Tai jis daro šiemet trečią kartą. Aukotojas tiek kuklus, kad primygtinai prašė neskelbti jo pavardės, pasivadino Paprastu Piliečiu. Padėka ir pagarba jam!

Gražūs paveikslai

Vokietijoje gyvenantis dail. Brazaitis, kuris jau 3 metai gydomi vienoj sanatorijoje, prisijungė gražių savo paveikslų. Paveikslai vaizduoja Lietuvos ir Bavarijos gamtą; rėmuose, neaukšta kaina, pardavinėjami p. Ivaškos baldų krautuvė, So. Bostone.

Vaių šventė. Kun. Kontautas liepos 9 d. surengė berniukams, kurie patarnauja šv. mišioms, "balių". Vaikai gražiai pažaidė ir už įvairius pasiūlymus žaidimuose gavo dovanų.

Aplankė Nantasket. Bostono parapijos mokyklos vaikai, esą šiuo metu Bostone, turėjo progos aplankyti Nantasket vasarvietę. Vaikučius palydėjo kun. A. Abraščinskas ir kelios seselės.

Senutė, paaugūjusi Nukryžuotojo Jėzaus Sėsėmis prieglaudus statybai 5000 dolerių, gyvena Bostone. Yra pasiūlymus dosnumu įvairiems labdariniams tikslams.

Kun. Anatolijus Stanevičius iš Chicago atvyko į Bostoną lankyti savo giminių ir pažįstamų. Žada pasisvečiuoti keletą dienų.

fija, Vytautas. Luneckas, Mykolas, Gertruda, Renate, Petras. Odyniec, Mykolas, Marija, Nikolai. Sušinskas, Vytautas, Janina. Toleikis, Jonas. Veingertneris, Eduardas, Karolina, Antanina. Žeimis, Petronėlė, Zinaida, Alvydas, Tomas. Rimavičius, Jonas, Kathe.

Pikietavo Sovietų atstovybė

Praėjusį šeštadienį (liepos 14 d.) amerikiečiai vengrai jau trečią kartą iš eilės pikietavo prie rūmų 680 Park Ave. Ten yra įsikūrusi bolševikų deegacija Jungtinės Tautos. Dėl pirmojo piketo Jokubas Malikas net asmeniškai pareiškė protestą JAV vyriausybei. Jam buvo atsakyta, kad šiame krašte kultūringai pikietuoti yra leista.

Rusai vengrus pikietininkus yra apšaukę "chuliganais". Paskutinį šeštadienį toks "chuliganas" buvo 3 su puse metų mergaitė, dukterė Dr. Wagnerio, vengrų draugijos sekretoriaus.

Atostogauja Gen. Konsulas

Lietuvos gen. konsulas New Yorke Jonas Budrys šiuo metu yra išvykęs atostogų. Jį pavaduoja A. Simutis.

Kun. V. Salvyno

50 metų kunigystės jubiliejus proga numatytos iškilmės New Yorke, liepos 18 d., jubiliatui susirgus, atidėdamos vėlesniam laikui.

Kun. Dr. J. Prunskis

"Draugo" redaktorius, vykdamas atostogauti, aplankė Tėvų Pranciškonų vienuolyną ir "Darbininko" redakciją. Trumpai buvo pasikeista keilomis mintimis apie katalikų spaudos darbą.

Spaudos konferencija. Šeštadienį 12 val.

"Laisvosios Europos" lietuvių patariamajame skyriuje, vadovaujant min. V. Sidzikauskui, įvyko trečioji spaudos konferencija, dalyvaujant lietuvių laikraščių atstovams.

Dariaus-Girėno

aštuoniolikos metų suaktyvė skridimo paminėjimui, ruošiamas vakaras.

Kalbės: grįžęs iš Europos Balf'o atstovas Jonas Valaitis; taipgi žymus vietos naujakurių kalbėtojas ir paminklo komiteto nariai. Bus aiškina naujai išgauto iš New Yorke miesto Parkų Departamento paminklo projekto išvaizda.

Meno programą išpildys brooklyniečių mylimi kanklininkai ir solistai: Jurgis Vede-gys ir Viktoras A. Bekeris.

Minėjimas įvyks penktadienį, liepos (July) 20 d., Lietuvių Piliečių Klubu salėje 280 Union ave., Brooklyn, N. Y., pradžia 8:00 val. va., įėjimas nemokamai. Visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti.

Paminklo statymo komitetas

H. Žeimelis išvyksta į Kanadą Henrikas Žeimelis, kuris, kaip buvo spaudoje rašyta, buvo kvieistas redaguoti Brooklyn "Vienybę", jau yra atvykęs į Brooklyną, bet šiomis dienomis išvyksta į Kanadą.

Vengrai yra nusistatę pikietuoti kas šeštadienį, kol Jungtinės Tautos privers bolševikus nebetremti žmonių į Sibirą, nebežudyti ir nedaryti teismo vaidinimų. Jie reikalauja, kad tuojau būtų paleisti nu-teistieji vysk. Groesz ir kard. Mindszenty.

Dariaus ir Girėno minėjimas

Juozas Ginkus, kuris buvo Yorko lietuvių Dariaus ir Girėno skridimui remti komiteto pirmininkas, per savo radiją ruošia du jų tragiško žuvimo suaktyvė minėjimus.

Liepos 14 d. kalbėjo inž. J. Sagys, J. Tysliava, A. Bendorius ir, A. Mrozinskiui akompanuojant, dainavo A. Vasilas. Liepos 21 d., atei-nantį šeštadienį, kalbės prel. J. Balkūnas, žurn. S. Narkė-liūnaitė ir Vyt. Ubara, R. Ki-sielius deklamuos, o Vincė Jonuškaitė, akompanuojant A. Mrozinskiui, padainuos liet. dainų.

Lietuvos filmo kanadičiams

P. Motūzas, kuris tik ką grįžo iš Kanados, praleids savo atostogas, šį rudenį vyks tenai rodyti Lietuvos filmų. Kartu su juo ketina vykti ir dail. C. Janušas.

430 Care paketų tremtiniams

BALFo centras Brooklynne gavo iš jam, kaip valdžios pripažintai šalpos organizacijai nemokamai priklausančio kontingento 430 Care paketų Vokietijoje JAV zonoje gyvenantiems tremtiniais. Kiekviena-mė paketė yra 24 svarai mai-sto.

Koncertai vasarvietėje

Brooklyniečiai lietuviai kultūrininkai, atostogaudami Pr. Lapienės vasarvietėje Stony Brooke, perėitą savaitę tenai vasarotojams svečiams su-rošė tris koncertus. Progra-moje dalyvavo: dainininkė Fl. Korsakaitė, pianistas A. Mrozinskas, pianistė N. Lapė ir akordeonistas R. Kontrimas.

Inžinierių išvyka

Liepos 28 d. Stony Brook Lodge įvyksta Didžiojo New Yorke lietuvių inžinierių ir architektų draugijos išvyka. Bus meninė programa ir aptarti organizaciniai reikalai.

Perrinko J. Zakarauską

Piliečių Klubu susirinkime Klubu reikalų vedėju ir ateinantiems metams išrinktas J. Zakarauskas, šias pareigas einaš jau 8 metus.

NAUJAI ATVYKO

Liepos 11 d. laivu "General Sturgis" atvyko į New Yorką še lietuviai tremtiniai: Barkauskas, Berta. Cigas, Balys, Erna, Edeltraut, Peter. Jankauskas, Antanina, So-

Greitai atliekami spaudos darbai

Vienas bostonietis praėitą ketvirtadienį užsakė "Darbininko" spaustuvėj Brooklynne atspausdinti 4000 atsišaukimų, taip nustebo, kad šeštadienio rytą jau gavo atliktą darbą. Tas rodo, kad "D." spaustuvė labai gerai susitvarkė ir greit darbus atlieka.

Motina M. Cecilija, lietuvių parapijos vienuolyno viršininkė, liepos 9 d. grįžo iš savo brolio Jono Augūno laidotuvių Hazleton, Pa. Laidotuvės įvyko liepos 7 d.

Kun. P. Virmauskis liepos 11 d. atlikė gedulingas pamaldas už Joną Augūną. Pamaldose dalyvavo mirusiojo sesuo Motina Cecilija ir kitos Bostone šiuo metu esančios seselės.

Marijona Kavaliauskienė, 62 metų amžiaus, mirė Bostono miesto ligoninėje liepos 9 d. Atvykus iš Seirijų prieš 40 metų. Palaidota liepos 12 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios.

Juozas Balušaitis mirė liepos 11 d. Bostono miesto ligoninėje. Tai ilgametis ir plačiai žinomas So. Bostono biznierių. Mirė 74 metų amžiaus, Amerikoje išgyveno 55 metus. Paliko žmoną Viktoriją (Karaliūtę), 2 dukteris, 4 sūnus ir brolių. Palaidotas iš šv. Petro parapijos bažnyčios liepos 14 d. Bostono šv. Kryžiaus kapinėse.

Antanas Laurinaitis, gyv. 180 Gold St., So. Bostone, guli miesto ligoninėje. Liepos 13 d. jam darys sunkią gerklės operaciją.

Vladislava Strockienė sunkiai serga, guli Carney ligoninėje, So. Bostone.

Steponas ir Elena Butkai susilaukė sūnelio Stepo-Ronald. Pakrikštytas liepos 7 d.

"DARBININKO" RĖMĖJAI

Po 5 dol.: J. Žeruolis — Brooklyn, N. Y., M. Razgaitis — Brooklyn, N. Y., P. Lukoševičius — Brooklyn, N. Y., Rasmantas — Brooklyn, N. Y., M. Točionis — New Britain, Conn.

Po 2 dol.: J. Cijunėlis — Brocton, Mass., P. Balčiūnas, — Cleveland, Ohio, J. Butkus — Brooklyn, N. Y., E. Irena Svabienė — Brooklyn, N. Y., V. Vitkus — Rochester, N. Y., A. Kubilius — Brooklyn, N. Y.

Po 1 dol.: S. Koženias — Philadelphia, Pa., B. Sinke-

"Darbininko rėmėjai" vich — Brooklyn, N. Y., P. Wilkes — Cleveland, Ohio, J. Staskus — Brooklyn, N. Y., V. Barius — Brooklyn, N. Y., V. Barius, — Hudson, N. Y., M. Waskevich — Baltimore, Md., J. Snopys — Detroit, Mich., A. Nadzeika — Brooklyn, N. Y., Z. Mickelūnaitė — Brooklyn, N. Y., E. Jankauskas — Brooklyn, N. Y., Ed. Sinkevičius, — Brooklyn, N. Y., J. Bartkevičius — Brooklyn, N. Y., M. Chincicki — Chel-sen, Mass., J. Strazdas, —W. Newton, Mass., B. Kavaliauskas — Chicago, Ill.

P o d e r y s, Brooklyn, New York, Frank Skwar — Brooklyn, N. Y., A. Arbachawski — Freehold, N. J., K.

Dabarties pastabos

Ar kačiukas, gimęs krosnyje, bus kepaliukas?

Tikyba, tautybė ir pilietybė nusako kitokį žmogaus ryšį su bendruomene. Bet ne visi tai skiria ir supranta.

▲ Žmogus gimdamas dar nepriklauso jokiai tikybai. Tai sprendžia pirmiausia tėvai. Jie nori ir turi teisę savo vaiką įjungti į tą religinę bendruomenę, kuriai patys priklauso. Subrendęs jis ir pats jau apsisprendžia: palieka tėvų tikėjimą, visai jį meta arba pasirenka kitą. Kas tikėjimą keičia dėl menkos priežasties, negerai daro. Jei tai daro tvirtai įsitikinęs, kad kitas tikėjimas yra tikras, tai negalima jam nieko prikišti. Perėjusieji į kitą tikėjimą vadinami konvertitais. Mūsų laikais yra labai daug konvertitų į katalikų tikėjimą.

▲ Tautybė nurodo kuriai tautai žmogus priklauso. Žmogus ją gauna jau gimdamas. Kas iš kokios tautos gimsta, toks visą amžių ir palieka. Savo tautos kraują ir prigimties pakeisti negali. Jis pakeičia tik tai kalbą ir priima kitus papročius. Gali būti atvejų, kai negalima tiksliai nusakyti žmogaus tautybės. Pavyzdžiui, kai airis veda lietuvę, sunku pasakyti, kuriai tautai vaikas priskirtinas. Jis dažniausia paseka vieną iš tėvų. Bet taip vaikai negali susikilti tarp motinos ir tėvo. Tad mišrios vedybos sudaro šeimoms sunkumų ir veda į nutautėjimą.

▲ Pilietybė nusako žmogaus ryšį su valstybe. Kas kurioje valstybėje gema arba pastoviau apsigyvena, įgyja jos pilietybę. Tad ir sakoma: esu Amerikos, Argentinos, Prancūzijos, Lietuvos pilietis. Pilietybė gali būti lengvai keičiama. Iškilę į kitą valstybę, ir gali daryti žygių gauti jos pilietybę. Valstybė gali ją ir atimti už tam tikrus nusikaltimus. Tuo tarpu tikybos ir tautybės nieks prieš žmogaus valią negali atimti.

▲ Nemašykime tų visų trijų dalykų. Pirmiausia tikyba ir tautybė nėra tas pats. Caro laikais rusai provoslavų tikėjimą "ruskąją viera", katalikų tikėjimą "lenkiškąją tikybą" (ir patys lenkai tai darė, sakydami, "polska wiara"), o protestantus laikė "vokiškojo tikėjimo" žmonėmis. Tai grubi klaida, ar nesusipratimas. Rusas gali būti katalikas, o lietuvis — provoslavas, kaip kad lenkas gali būti protestantas, o vokiečiai — katalikas. Kas tikėjimą ir tautybę maišo, tai daro su pikta valia. Žinome, kad rusai norėjo lietuvių suprovoslavinti, kad galtų surusinti, o lenkai per bažnyčias norėjo lietuvių sulenkinti. Dabar kai kas tokiu pat būdu nori lietuvių "suairinti." Iš tikrųjų, nereikia tapti airiu, kad išliktum kataliku. Ir žydas, kuris priima katalikybę, dar netampa nei angliu, nei lenku, nei lietuviu. Jis lieka žydų tautybės, o katalikų tikybos. Tikyba yra platesnė už tautybę: ji apima daug tautų. Jei kuri tauta per tikybą nori sau kitus palenkti, daro nusikalstamą darbą.

▲ Tautybė ir pilietybė taip pat nėra tas pats. Lietuvoje gyvena virš 80 procentų lietuvių. Šalia jų buvo rusų, lenkų, žydų, vokiečių ir kitokių. Visi beveik turėjo Lietuvos pilietybę. Vokiečiai, pastoviai apsigyvenę Lietuvoje, stengėsi būti jos piliečiu. Taip yra, pav., ir Amerikoje. Amerikos pilietybę turi žmonės įvairių įvairiausių tautybių. Vieni jų tą pilietybę gavo patys jos prašydami, kiti tapo Amerikos piliečiais čia gimdami. Paskutiniai gali didžiutis esą amerikoni pilietybės prasme, bet ne tautybės, ypač jei tėvai yra abu lietuviai. Jei katė atveda krosnyje kačiukus, tai jie lieka kačiukais ir nepavirsta į kepaliukus. Gimimo vieta gali turėti įtakos į pilietybę, bet ne į jo tautybę.

▲ Būtų gera, kad visada aiškiai skirtumėmė tuos tris dalykus ir kad tai gražiai išaiškintumėm ir savo vaikams. Tada bus lengviau mums susikalbėti visais klausimais, kurie liečia mūsų pareigas savajai tautai.

Juozas Lunys

Budris — Mospeth, N. Y., E. Tuktus — Seattle, Wash., L. Revydas — Manchester, N. H., E. Lomer — N. Easton, Ona Katišienė — Brooklyn, N. Y., M. I. Adomaitis, Brooklyn, N. Y.

B. Kondrot — Lewiston, Me., F. Gobis — Amsterdam, N. Y., V. Sidzikauskas — Flushing, N. Y., U. Yanush — Brooklyn, N. Y., A. Ciplis — Maspeth, N. Y., M. Puzauskas — Brooklyn, N. Y., M. Apalis — Thompson, Conn., W. Gerualitis — Broad Brook, Conn., B. Brazdžionis — Worcester, Mass., M. Vilčikienė — Cleveland, Ohio, M. Mauras — Dorchester, Mass., J. Syzys — Wa-

terbury, Conn., T. Staigaitis — Newark, N. J., J. Duk-tienis — Dobrov — Woodha-ven Sta., N. Y., V. Urbanas — Richmond Hill, N. Y., A. Pocevičienė — Wilsonville, Ill., Suzana Jonaitis — Westfield, Mass., Antanas Butkus — Brooklyn, N. Y., V. Sumskis — Brooklyn, N. Y., D. Skuja — Kenilworth, N. J., Z. Juk-nis — Ontonagon, Mich., A. Ramonas — Jackson Heights, N. Y., S. Svedas — Brooklyn, N. Y., B. Babrauskas — Cicero, Ill.

Už paramą visiems "Darbininko" rėmėjams ir bičiuliams nuosirdžiai dėkojame!

Leidėjas

Rugpiūčio mėn. 12 dieną

TEVŲ PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO VIENUOLYNO PARKE KENNEBUNK PORT, MAINE, ĮVYKSTA

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ DIENA

ŠI ISKILMĖ JUNGIAMA SU T. GEDIMINO JOČIO, O.F.M., PRIMICIJOMIS

Lietuvių Dienoje yra maloniai kviečiami dalyvauti visi Tėvų Pranciškonų geradariai, rėmėjai ir visi Amerikos lietuviai.

Lietuvių Dienos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: FRANCISCAN FATHERS, KENNEBUNK PORT, MAINE